

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko - sanski kanton
Općina Bosanska Krupa

OPĆINSKI PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA 2012-2017

Izradu LEAP-a financirao je MDG-F program Očuvanje okoliša i klimatske promjene: „*Standardizacija upravljanja okolišem: povezivanje lokalnih i državnih aktivnosti u BiH*“. MDG-F je trogodišnji program koji zajednički provodi pet UN agencija: UNDP, UNV, UNEP, FAO i UNESCO, u partnerstvu sa Ministarstvom za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Ministarstvom okoliša i turizma FBiH, Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, općinama, te organizacijama civilnog društva. Program se financira sredstvima španskog Fonda za dostizanje milenijumskih razvojnih ciljeva (MDG-F).

Tehničku pomoć pri izradi LEAP-a pružio je stručni tim Instituta za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu.

SADRŽAJ

UVOD	1
UKRATKO O OVOME LEAP-u	2
UKRATKO O OPĆINI	6
ANALIZA STANJA OKOLIŠA.....	8
VIZIJA OPĆINE	19
AKCIONI PLAN	20
PLAN PRAĆENJA I OCJENE.....	31

U V O D

Jedinstven i raznovrsan okoliš naše općine važan je svima koji žive i rade u našoj lokalnoj zajednici, a koji teže ka boljem kvalitetu življenja. Ipak, ovo životno okruženje ne možemo uzeti „zdravo za gotovo“ i stalno se moramo podsjećati da ono ovisi o tome kako ga čuvamo i na koji način njime upravljamo.

Takođe, jasno je i da djelatnosti i aktivnosti koje sprovodimo u našoj lokalnoj zajednici imaju određeni globalni uticaj koji se posebno manifestuje u vidu klimatskih promjena. Ova pojava se ne može ignorisati, jer ona ima uticaja na sve nas, te je na svima i odgovornost u smislu promjene ponašanja kako bi se postiglo smanjenje emisija stakleničkih gasova u atmosferu.

Tako smo se našli pred velikim izazovom, koji za našu općinu znači kreiranje plana aktivnosti na poboljšanju stanja okoliša, poboljšanje usluga u oblasti okoliša i podizanje svijesti gradjana o njenom značaju.

Općinski plan zaštite okoliša (LEAP)¹ predstavlja dugoročni plan djelovanja na polju zaštite i unapređenja okoliša u okvirima razvoja općine, koji se temelji na načelima partnerstva, prava građana na sudjelovanje u odlučivanju (donošenju odluka), njihovog aktivnog uključivanja u provođenje dogovorenih aktivnosti u saradnji sa svim drugim partnerima (javna preduzeća, općina, mjesne zajednice, privreda ...) i dosljednom provođenju politike za okoliš.

U prethodnih nekoliko mjeseci, građani naše općine zajedno sa predstavnicima općinske administracije ocijenili su stanje naše okoliša i dali sugestije za poboljšanje. Ovaj Akcioni plan je rezultat naših diskusija i konkretnih prijedloga.

LEAP je korak na putu unapređenja okoliša u kojem živimo!

---

¹ LEAP je skraćenica od engleskog „local environmental action plan“ tako da se u Bosni i Hercegovini usvojila skraćenica za lokalne planove zaštite okoliša u skladu sa Agendom 21

UKRATKO O OVOM LEAP-u

Pravni osnov za pristupanje procesu zaštite i očuvanja okoliša, javnog zdravlja i poboljšanja uslova života stanovnika lokalne zajednice sadržan je u Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije BiH i Statutu Općine Bosanska Krupa.

Proces izrade LEAP-a u općini Bosanska Krupa je započeo u 2010. godini donošenjem Odluke o izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana od strane Općinskog vijeća br: /V-02-6461-1-10-1/10 od 29.11.2010.godine („Sl. glasnik općine Bosanska Krupa“, br. 10/10). Općinski načelnik je rješenjem broj: 01/N-49-2753-1/11 od 30.05.2011.godine imenovao radnu grupu za izradu ovog planskog dokumenta koju su činili: Esmā Hergić - koordinator, Asima Mušić - član, Nezira Sadiković - član, Samir Alagić - član i Amir Ezić - član.

LEAP se donosi na period od 6 godina. Dokument je u planskom segmentu ostvario sinergiju sa važećom strateškim dokumentima na nivou općine Bosanska Krupa.

LEAP dokument se sastoji iz pet cjelina:

1. Izvještaj o stanju okoliša
2. Vizije zajednice
3. Ciljevi i mjere
4. Akcioni plan
5. Plana praćenja i ocjene LEAP-a.

Izvještaj o stanju okoliša sa uvrštenim konkretnim ekološkim indikatorima, koji je uradjen tokom LEAP procesa, predstavljaće osnovu za praćenje napretka u našem okolišu.

Namjera nam je da se akcije koje su definisane u LEAP-u prate i ažuriraju kako s vremenom budemo dobijali nove informacije i identifikovali nove prioritete.

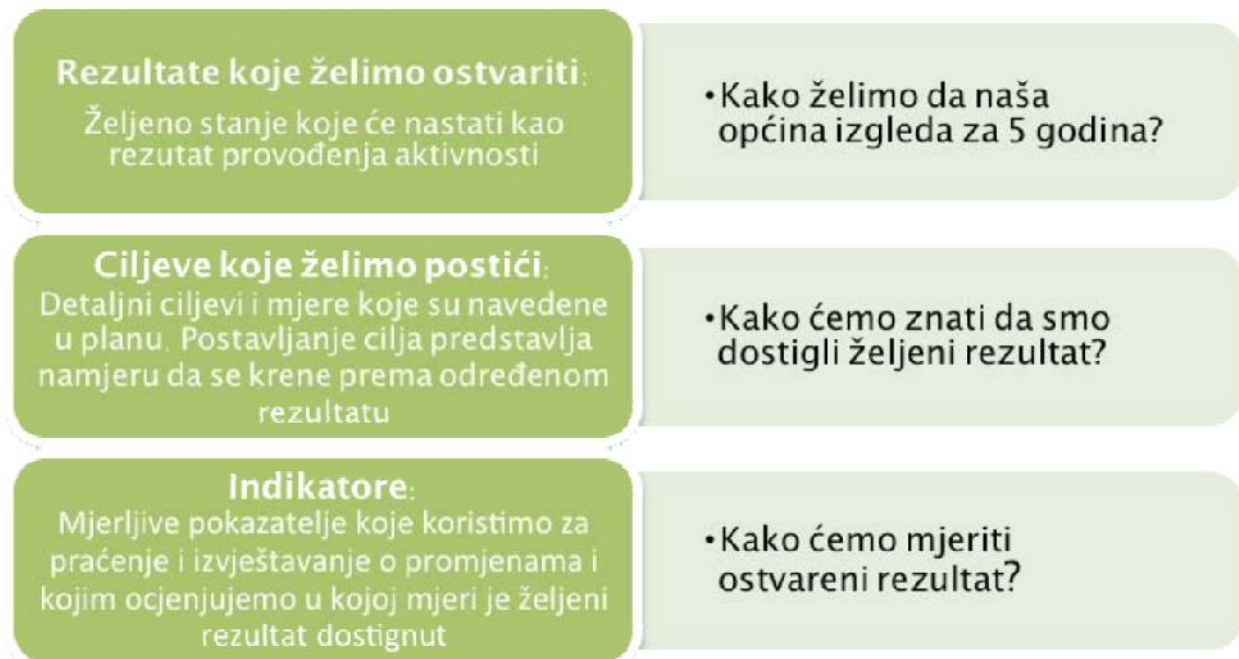
Lokalni ekološki akcioni plan općine Bosanska Krupa u svojoj strukturi definiše:

Viziju zajednice, ciljeve i mjere kojima smo odredili smjer budućeg djelovanja po pitanju zaštite okoliša i definirali kroz proces konsultativnih radionica koje su provedene tokom izrade dokumenta Strategije razvoja općine Bosanska Krupa za period 2011- 2020;

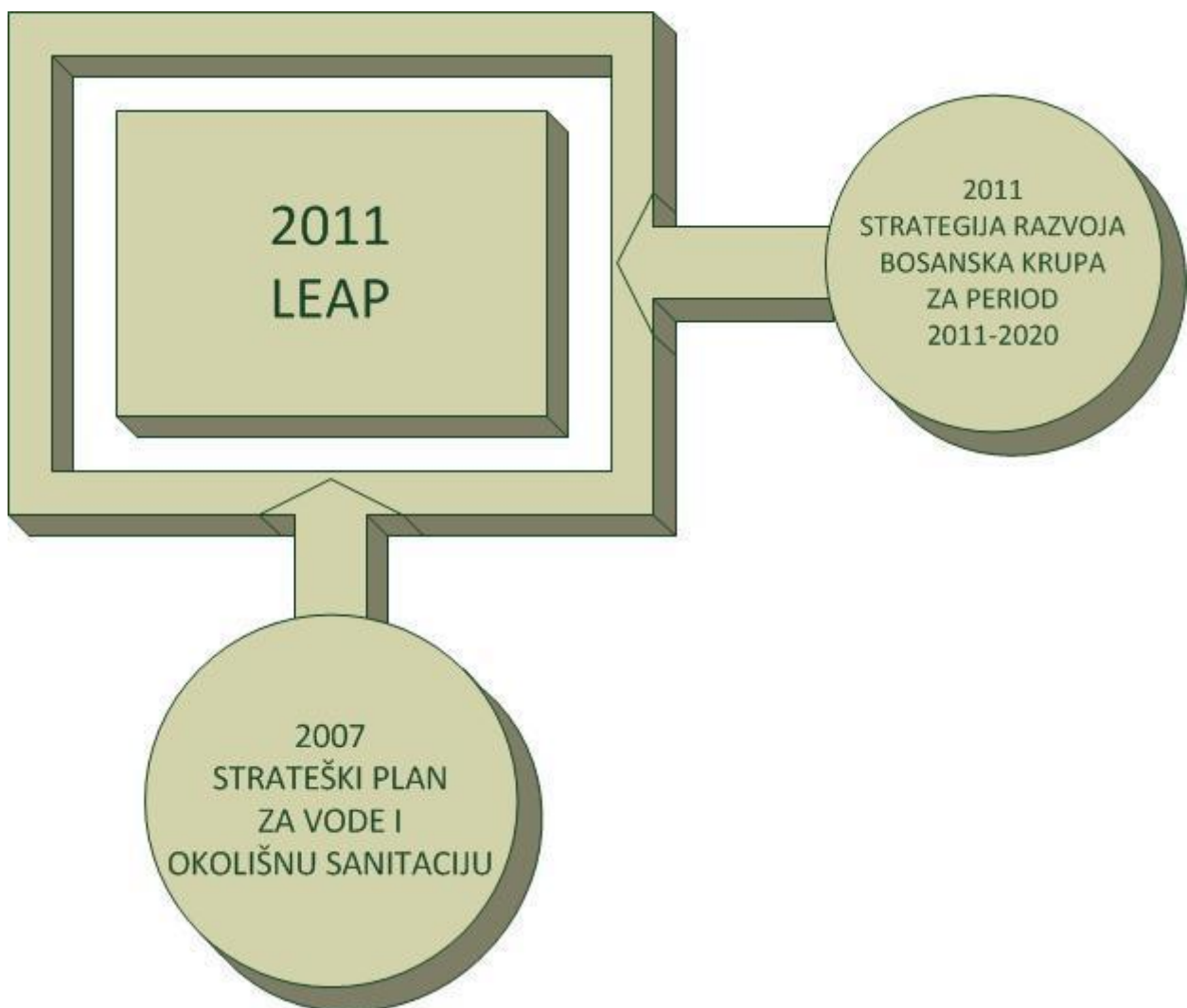
Akcioni plan koji predstavlja srce LEAP-a i definiše aktivnosti koje želimo sprovesti u planskom periodu kako bi postigli zacrtane ciljeve. Namjera nam je da se aktivnosti koje su identificirane Akcionim planom prate i ažuriraju kako s vremenom budemo dobivali nove informacije i identificirali nove prioritete.

Planom praćenja i implementacije smo definirali način na koji će se Akcioni plan sprovesti u djelo. Setom mjerljivih indikatora smo omogućili praćenje ostvarenih rezultata.

Dakle, LEAP u svojoj strukturi definira rezultate koje želimo ostvariti, ciljeve koje želimo postići, indikatore kojim ćemo mjeriti uspješnost.

Tokom izrade LEAP-a je ostvarena integracija sa najznačajnijim strateškim dokumentima iz oblasti životne sredine na nivou BiH: Akcionim planom zaštite životne sredine Bosne i Hercegovine (NEAP BiH), Strategijom zaštite okoliša Federacije Bosne i Hercegovine, Prvim nacionalnim izvještajem za potrebe Okvirne konvencije UN o promjeni klime (UNFCCC), Federalnom strategijom zaštite voda, kao i sa općinskim razvojnim dokumentima, Strategijom razvoja općine Bosanska Krupa za period 2011 – 2020 («Sl. glasnik općine Bosanska Krupa», br. 2/11), Strategijom za vode i okolišnu sanitaciju općine Bosanska Krupa («Sl. glasnik općine Bosanska Krupa», br. 5/07) i Prostornim planom općine Bosanska Krupa («Sl. glasnik općine Bosanska Krupa“, br. 9/09“).

UKRATKO O OPĆINI

Općina Bosanska Krupa je smještena u sjeverozapadnom dijelu BiH i obuhvata široko područje uz dolinu rijeke Une, od planine Grmeč na jugu do granice sa Republikom Hrvatskom na sjeveru, sa površinom od 561 km². Općina Bosanska Krupa jedna je od osam općina Unsko-sanskog kantona i graniči sa općinama Bihać, Bosanski Petrovac, Bužim i Sanski Most (Federacija BiH), Krupa na Uni i Novi Grad (RS), te sa općinom Dvor u Republici Hrvatskoj. U astronomsko - geografskom položaju Bosanska Krupa se nalazi na 44° 53' 6" s.g.š i 16° 9' 31" i.g.d., te na 177 m nadmorske visine. Međunarodna, ujedno i najveća rijeka kantona, Una, prolazi kroz centar Bosanske Krupe. Također, putnim komunikacijama općina je povezana sa zapadnom i južnom Evropom. Saobraćajni položaj Bosanske Krupe je vrlo povoljan u odnosu na okolne regije i njihova središta. Unska željeznica i cesta omogućuju brze i jednostavne veze s primorskim i panonskim krajevima. Bosanska Krupa je udaljena od Bihaća 34 km, Bosanskog Novog (Novi Grad) 34 km, Banja Luke 122 km, Zagreba 148 km i Splita 245 km.

U općini vlada kontinentalna klima što se ogleda po visokim temperaturama u ljetnim mjesecima, a srednja godišnja temperatura iznosi 10,8 °C. Također postoji vrlo skokovit prelazak temperatura između zime i proljeća (mjesec mart 5,6 °C - mjesec april 11,1 °C). Jesen je godišnje doba sa najvećom količinom padavina, zatim proljeće, tako da jesen i proljeće predstavljaju vlažne dijelove godine i zajedno imaju prosječno 723 mm/m² padavina. Kiše koje se izliju tokom proljetnih i jesenjih mjeseci su dugotrajne, tihe, obilne i veoma često izazivaju poplave. Snježni period traje u prosjeku 127 dana godišnje. Bosanska Krupa je područje sa visokim procentom relativne i apsolutne vlažnosti zraka. Dolina Une uvjetuje i pojavu i pravce regionalnih i lokalnih vjetrova.

Prema statističkim podacima za period 2007.-2009. godine na području općine Bosanska Krupa živi 28.137 stanovnika, što predstavlja 9,8% stanovništva USK, odnosno 1,2% stanovništva FBiH. Općinski prostor je disperzivno i neravnomjerno pokriven sa 37 naselja. Koncentracija naselja je veća na sjevernom dijelu općine, dok je južni dio i kod posljednjeg popisa 1991. godine bio znatno manje naseljen, a danas je to skoro nenaseljen prostor koji pokrivaju šume planine Grmeč.

Općina je administrativno podijeljena u 9 urbanih i 15 ruralnih mjesnih zajednica.

Iako je broj stanovnika u odnosu na 1991. godinu prepolovljen i prisutan je trend starenja stanovništva, starosna struktura stanovništva i prirodni priraštaj još uvijek ne predstavljaju veliki problem općine, kao što su to migracije stanovništva sa područja općine, posebno odliv mladog obrazovanog kadra i migracije na relaciji selo-grad, odnosno napuštanje poljoprivrednih domaćinstava i prestanak bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom.

Stopa nezaposlenosti u općini je izuzetno visoka i iznosi 14% od ukupnog radno sposobnog stanovništva. Koncentracija zaposlenosti je u javnom sektoru (26%), trgovini na veliko i malo (23%) i iznosi skoro 50%, što ukazuje na nedovoljnu razvijenost privatnog sektora i odsustvo zapošljavanja u privatnom sektoru.

Općina Bosanska Krupa je svoj prijeratni privredni razvoj vezala prvenstveno za drvnu, mašinsku i tekstilnu industriju, pa je u ovim djelatnostima radio veliki broj zaposlenih, a posao se, nakon školovanja, mogao veoma brzo dobiti.

Kako su ovi privredni kapaciteti porušeni ili devastirani u toku ratnih zbivanja i veliki broj radnika ostao bez zaposlenja, strateški izazov za općinu je da privredni razvoj usmjeri u pravcu onih djelatnosti koje će omogućiti brz rast i efikasno zapošljavanje nezaposlene radne snage, uz maksimalno efektuiranje prirodnih potencijala i očuvanje zdrave životne sredine.

U tom smislu općina je opredijeljena na izgradnju prerađivačkih kapaciteta i povećanje stepena finalizacije proizvoda u drvnjoj i prehrambenoj industriji (čija je osnova dobro razvijena poljoprivreda) i efektuiranje kapaciteta za razvoj turizma, uz sistematizovan turistički proizvod.

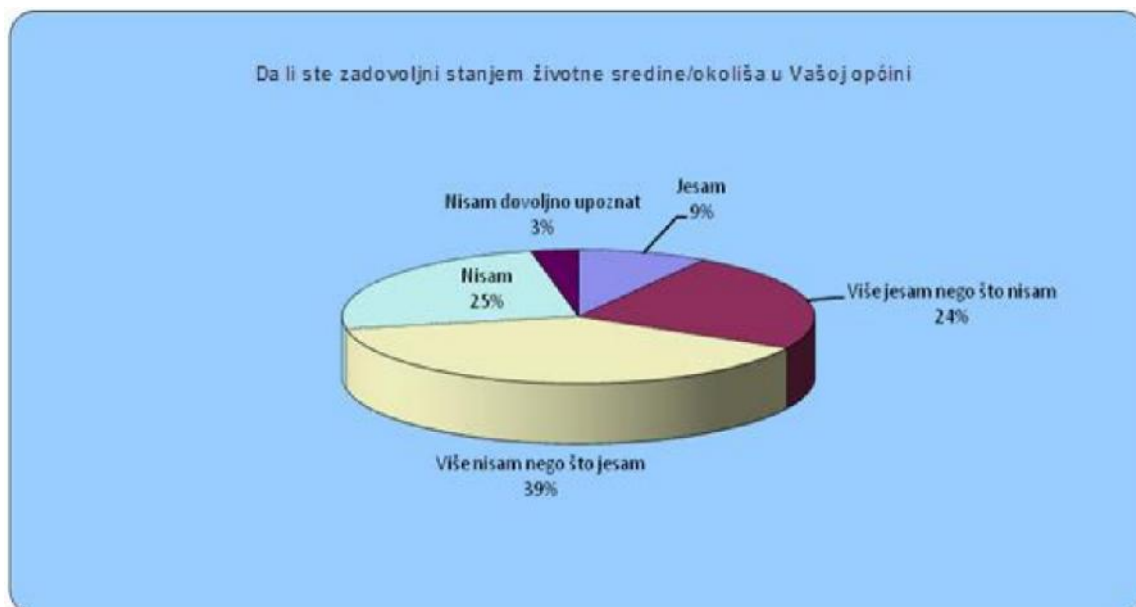
STANJE OKOLIŠA I IDENTIFIKOVANI PROBLEMI

U cilju što uspješnije i sveobuhvatnije izrade Lokalnog Ekološkog Akcijskog Plana (LEAP-a) za općinu Bosanska Krupa koji je baziran na participatornom pristupu i aktivnom uključenju građana, Tim za izradu LEAP-a općine Bosanska Krupa je sproveo anketu o trenutnom stavu građana po pitanjima okoliša na području općine. Anketom je obuhvaćena cijela općina i anketirano je 618 stanovnika općine. Od ukupnog broja ispitanika njih 319 (52%) bile su žene a 299 (48%) muškarci. Starosna struktura ispitanika bila je sljedeća: 0-18 godina 201 (33%), 18-35 godina 133 (22%), 35-65 godina 252 (41%) i u grupi 65 i više godina bilo je 32 (5%) ispitanika. Prikupljeni podaci su analizirani i prikazani za cijelu općinu kao i rezultati ankete će biti uključeni u konačni LEAP dokument općine Bosanska Krupa.

Obrađivanjem ankete je uočeno da ispitanici koji žive na različitim mjestima imaju različito mišljenje i ideje o najvažnijim pitanjima i problemima okoliša i potencijalnim rješenjima navedenih problema.

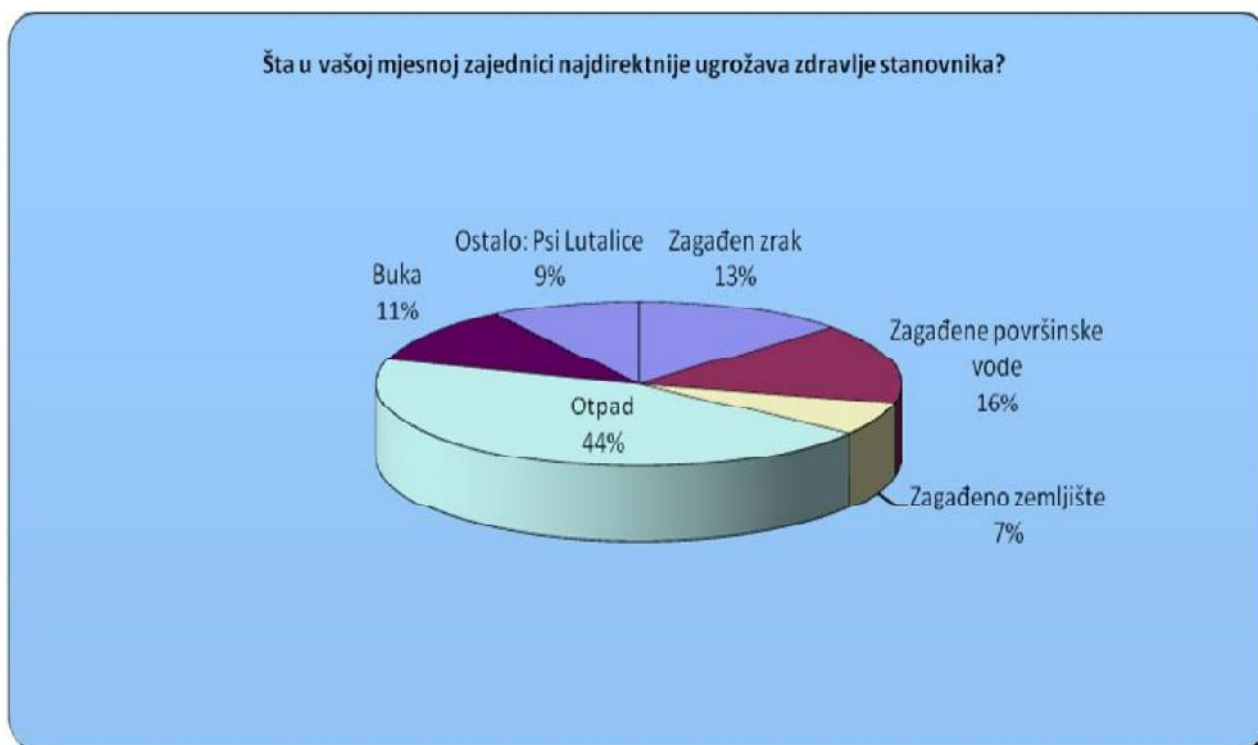
Pitanje 1: Da li ste zadovoljni stanjem okoliša u Vašoj općini?

Prema odgovorima na ovo pitanje 54 % ispitanika nisu ili više nisu nego jesu zadovoljni sa trenutnim stanjem okoliša u općini Bosanska Krupa. Svega 9% građana je zadovoljno sa sadašnjim stanjem zajedno sa 24% koji su više zadovoljni nego nezadovoljni. Očito, većina građana smatra da je trenutno stanje okoliša na području općine Bosanska Krupa nezadovoljavajuće za njegove građane.

Pitanje 3: Šta u Vašoj mjesnoj zajednici/naselju najdirektnije ugrožava zdravlje stanovnika?

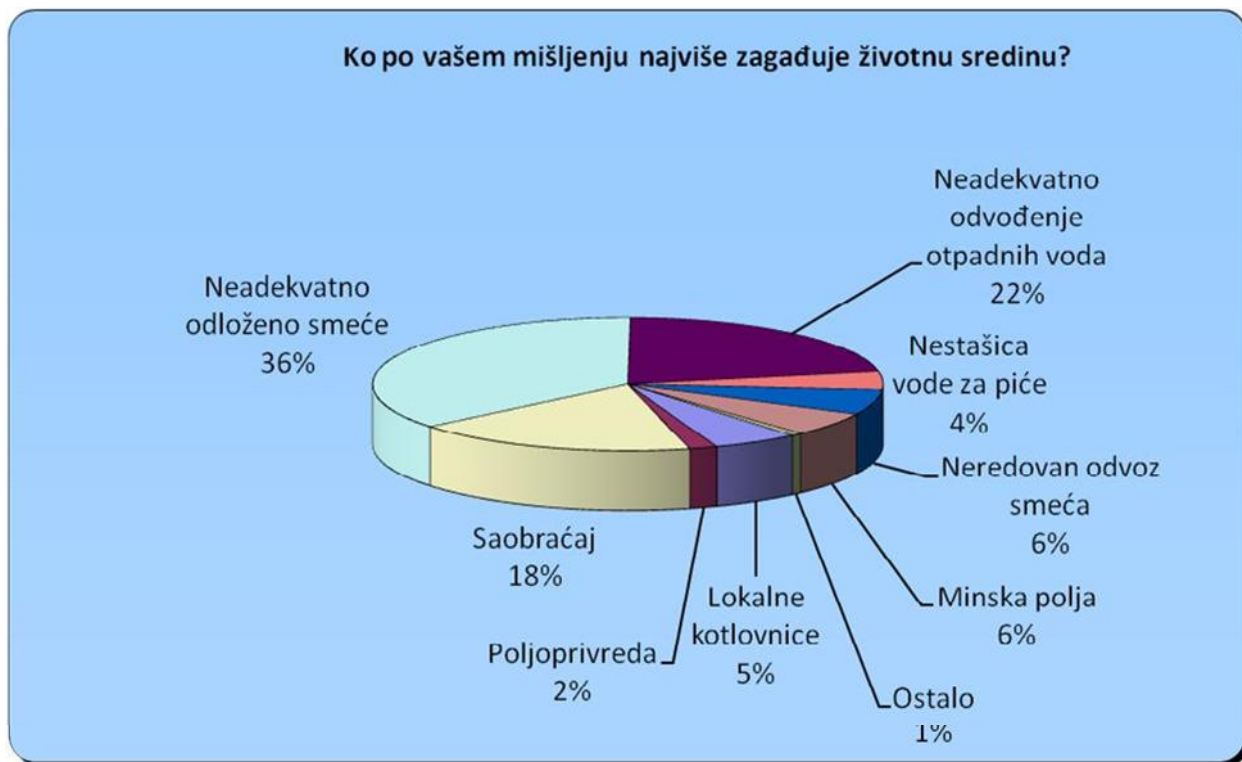
Prema mišljenju ispitanika, najveća direktna prijetnja zdravlju građana u općini Bosanska Krupa jeste otpad (44%), zagađene površinske vode (16%), zagađen zrak (13%), buka (11%) zagađeno zemljište (7%) i ostalo (9%).

Pitanje 4: Tko/što, po Vašem mišljenju najviše zagađuje okoliš?

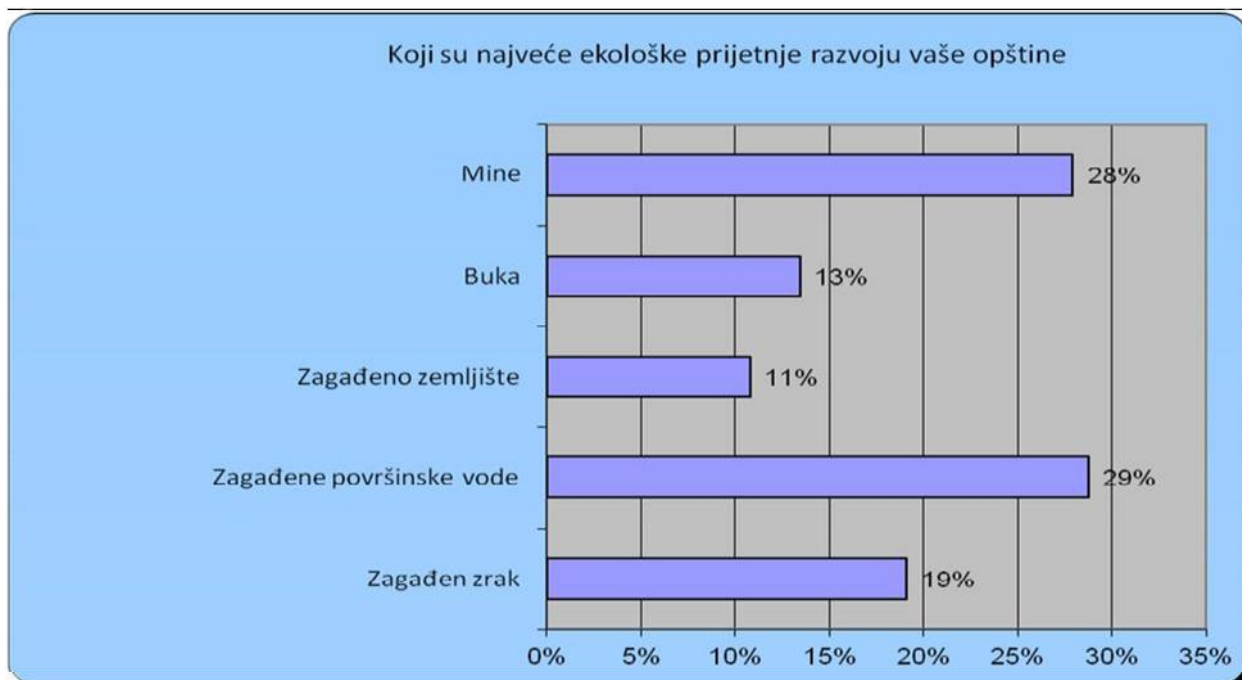
Najveći i najvažniji uzrok zagađenja, prema mišljenju građana je neadekvatno odlaganje smeća (36%). Ostali značajni zagađivači i problem prepoznati od strane ispitanika su: neadekvatno odvođenje

otpadnih voda (22%), promet (18%), nestašica vode za piće (4%), neredovan odvoz smeća (6%), poljoprivreda (2%) i ostale grupe zagađivača (12%) .

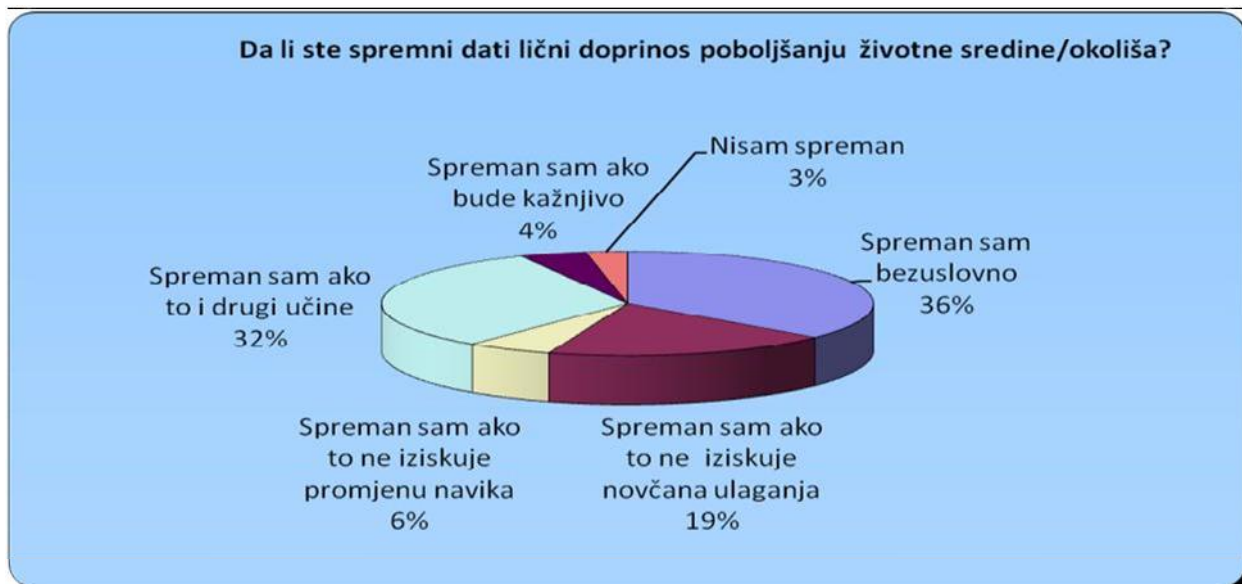
Pitanje 5: Koje su najveće ekološke prijetnje razvoju Vaše općine?

Najveće ekološke pretnje za razvoja općine: zagađen zrak 19%, zagađene površinske vode 29%, zagađeno zemljište sa 11% , buka 13% i mine 28%.

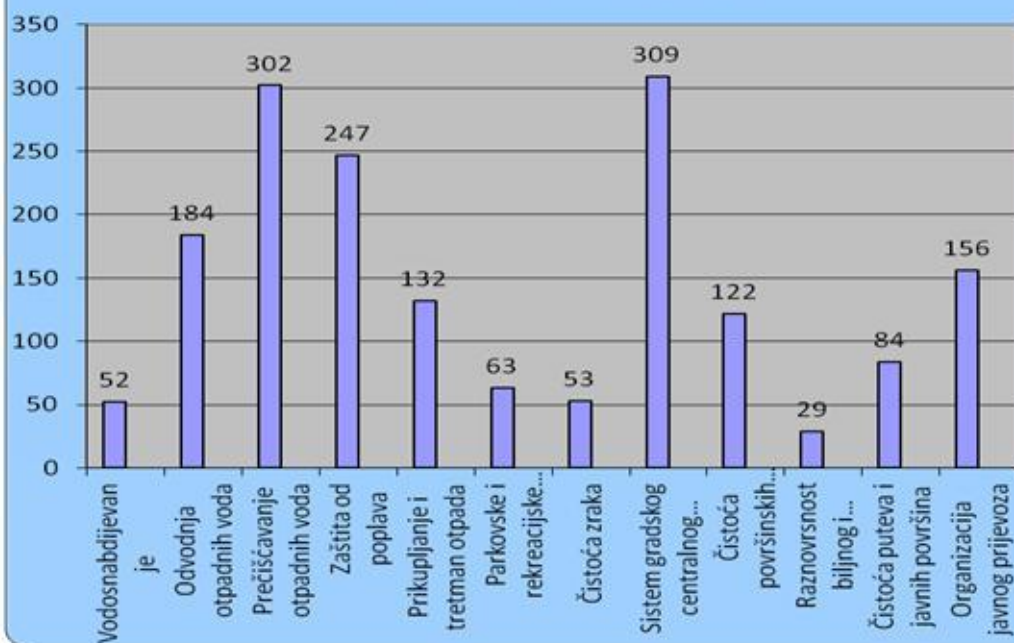
Pitanje 6: Da li ste voljni dati osobni doprinos poboljšanju stanja okoliša?

U Bosanskoj Krupi, 36% građana su bezuslovno spremni dati osobni doprinos poboljšanju stanja okoliša, 32% je spremno u slučaju da i drugi također daju svoj doprinos dok je dodatnih 19% spremno ukoliko to ne zahtjeva od njih nikakva finansijska ulaganja. 3% ispitanika nisu spremni da naprave nikakav doprinos dok 6% jeste voljno izuzev ako to ne zahtijeva promjenu u njihovim navikama.

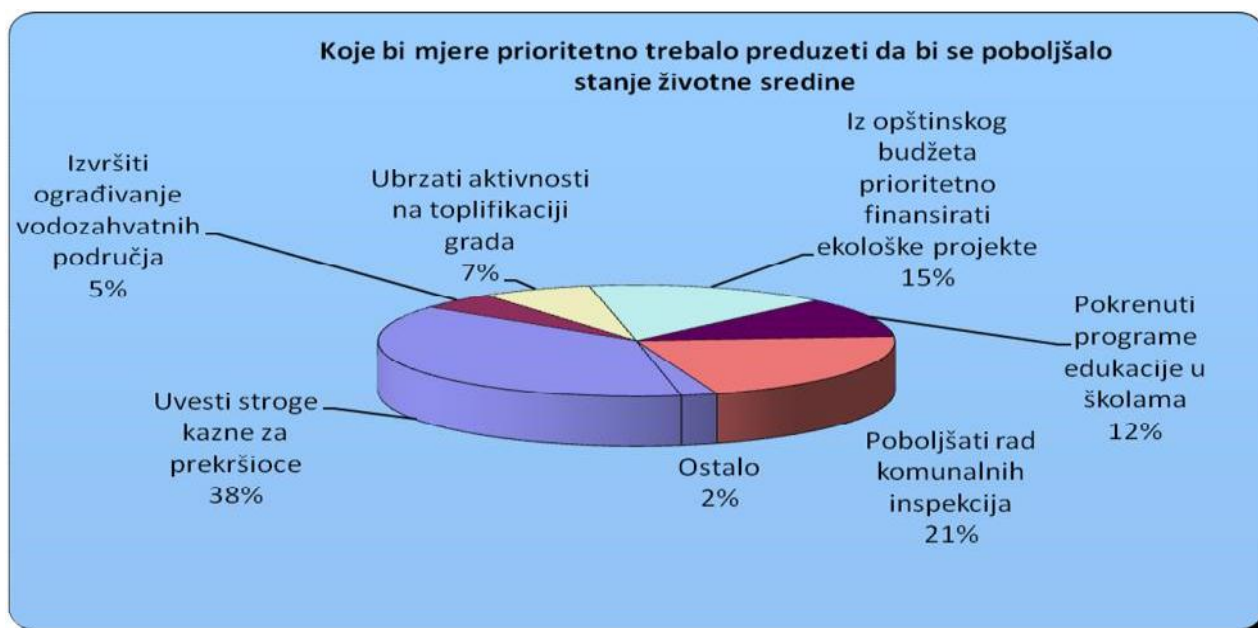
Pitanje 7: Preduvjeti za lokalni razvoj u općini Bosanska Krupa – izlistani su po važnosti.

Preduslovi za lokalni razvoj u općini

Pitanje 8: Koje bi mjere trebalo prioritarno poduzeti da bi se poboljšalo stanje okoliša?

Osim uvođenja strogih kazni za prekršitelje (38%), mjere za unaprjeđenje stanja okoliša, prema mišljenju ispitanika, su: poboljšanje rada komunalnih inspekcija (21%), pokretanje edukativnih programa u školama (12%), pripritetno financiranje ekoloških projekata iz općinskog budžeta (15%), ograđivanje vodozahvatnih područja (5%) i ubrzavanje aktivnosti na toplifikaciji grada (7%).

ANALIZA STANJA OKOLIŠA

VODA

VODA za potrebe preko 60 % stanovništva općine Bosanska Krupa dolazi iz eksploatacije rijeke Une iz izvorišta Luke i Ada. Prosječna izdašnost ovih izvorišta je 250 l/sec.

Izvorište Luke sačinjavaju dva eksploataciona bunara locirana na lijevoj obali rijeke Une u gradskom naselju Luke. Iz ovih bunara voda se prepumpava u rezervoar Tećija kapaciteta 350 m³ i gravitacionim sistemom se voda distribuira u gradsku mrežu na lijevoj obali Une.

Izvorište Ada sačinjavaju četiri eksploataciona bunara iz kojih se voda prepumpava u rezervoar

Hum kapaciteta od 2000 m³, a zatim se gravitacionim sistemom distribuira u gradsku mrežu na desnoj obali rijeke Une. Iz ovih bunara u prosjeku se zahvati oko 75 lit/sec.

Iz izvorišta Ada vrši se i vodosnabdijevanje vodovodnog sistema naselja Bos. Otoka sa okolnim naseljima, te naselja Veliki i Mali Badić i Ostružnica.

Distributivna vodovodna mreža je dosta obnovljena i ukupna dužina je cca 70 km izvedene primarne mreže od različitih materijala. Obnova mreže se vrši sukcesivno, ovisno o dostupnum sredstvima. Naplativnost potrošene vode je dosta visoka i iznosi preko 90%.

Trenutno se u općini realiziraju projekti vodosnabdijevanja mjesnih zajednica Mahmić selo, Pištaline i Jezerski, te podgrmečkih sela (izgradnja vodoopskrbnih objekata i primarne mreže).

Po završetku ovih projekata oko 90% općine Bosanska Krupa će se snabdijevati vodom sa gradskog vodovodnog sistema.

Osnovni problem u sektoru vodosnabdijevanja je loša zaštita postojećih i rezervnih izvorišta. Bunari iz kojih se vrši napajanje centralnog vodovodnog sistema su locirani na samoj desnoj obali rijeke Une na riječnom ostrvu koje nije naseljeno, ali se u neposrednoj blizini nalaze sportski objekti gdje je česta koncentracija velikog broja motornih vozila. Također se i dalje vrši sjetva na okolnom poljoprivrednom zemljištu bez kontrole količine i vrste upotrijebljenih đubriva.

Odluka o zaštiti izvorišta Ade je usvojena na sjednici OV ali se samo djelimično primjenjuje. Za izvorište Luke je urađena Studija o zaštiti ali nije donesena odluka o zaštiti. Za ostala izvorišta nisu izrađene studije zaštite.

Prema dostupnim podacima u ruralnom dijelu općine je evidentirano 35 većih i manjih vodovoda (jedan snabdijeva više od 10 domaćinstava) koji su u eksploataciji. Iz ovih kaptaža vodom za piće se snabdijeva oko 40% stanovništva Općine.

Sve lokalne vodovode karakteriše zajedničko stanje:

- ne postoje definirane zone sanitarne zaštite,
- izgrađeni vodni objekti (kaptaže, rezervoari, pumpne stanice...) ne posjeduju urbanističko-tehničku dokumentaciju i ne zadovoljavaju kriterije higijensko-tehničkih uvjeta,
- područja vodozahvata nisu fizički osigurana (neograđena područja),
- nije definirano vlasništvo i kvalitetno upravljanje nad vodovodima,
- ne vrši se dezinfekcija vode ili se vrši nestručno bez klorinatorskih sistema,
- ne vrše se kontrole kvaliteta vode.

Općina Bosanska Krupa, pored postojećih, ima dovoljne rezervne količine vode na izvoru Crno jezero na rijeci Uni i vrelu rijeke Krušnice koja se u razvojnim planovima mogu koristiti kao potencijalna

izvorišta za regionalno snabdijevanje vodom. U tu svrhu treba izraditi studije izvodljivosti kao i studije o zaštiti predmetnih izvorišta.

U naredom periodu je neophodno:

- **uspostavljanje jedinstvenog registra izvorišta i vodnih objekata;**
- **donošenje Plana upravljanja vodama;**
- **osposobljavanje i opremanje službi za upravljanje svim vodnim objektima;**
- **uspostava općinskog inspekcijskog nadzora nad vodama iz nadležnosti općine,**
- **usklađivanje postojećih odluka sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti voda,**
- **uspostavljanje monitoringa stanja u oblasti voda,**
- **aktivno učešće u regionalnoj saradnji u sektoru voda.**

ODVODNJA OTPADNIH VODA

Odvodnja otpadnih voda je jedan od najvećih infrastrukturnih problema Općine Bosanska Krupa. Kanalizaciona mreža postoji samo u dijelovima grada Bosanska Krupa i naselju Bosanska Otoka, ali je zbog dotrajalosti u veoma lošem stanju, što predstavlja potencijalnu opasnost kontaminiranja okolnog tla. Otpadne vode se direktno ispuštaju u recipijente, bez prethodnog prečišćavanja. Procenat stanovništva koje je priključeno na kanalizacioni sistem iznosi oko 30%, septičke jame posjeduje oko 45% stanovništva a oko 25% je priključeno direktno u vodotoke.

Ruralna područja općine nemaju riješen kanalizacioni sistem. Sva otpadna voda se izliva u septičke jame ili direktno u okolno zemljište. Septičke jame su veoma nekvalitetno urađene, bez uspostavljenog sistema kontrole načina izgradnje sa aspekta higijensko-tehničkih uvjeta. Nema tačnog podatka o broju izgrađenih septičkih jama.

U općini je samo djelimično riješen sistem odvodnje oborinskih voda, odnosno koristi se postojeći mješoviti kanalizacioni sistem. S obzirom da je kanalizacioni sistem u lošem stanju prikupljanje oborinskih voda na isti predstavlja dodatni problem. Izgrađeni kolektori u užem gradskom području nisu dovoljnog kapaciteta za prijem velikih količina oborinskih voda.

Postojeći odbrambeni kanali za odbranu od poplava se ne održavaju redovno. U najvećem dijelu ugroženih područja nema izgrađenih zaštitnih objekata. Zbog velikog broja izgrađenih nelegalnih objekata u obalnom pojasu svih vodotoka dramatično se mijenja režim voda, što dodatno utiče na izlivanje vodotoka u vrijeme poplava.

Ne postoje podaci o štetnom uticaju ispuštanja zagađenih voda kako na površinske tako i na podzemne vodne resurse. U pojedinim industrijskim postrojenjima postoji primarno prečišćavanje otpadnih voda, ali tačnih podataka o tome nema.

Trajno rješenje problema odvodnje otpadnih voda u urbanom dijelu općine je izgradnja separatnog kanalizacionog sistema sa uređajem za prečišćavanje otpadnih voda. Lokacija i tehnologija prečišćavanja će se definisati u izvedbenoj tehničkoj dokumentaciji čija je izrada u postupku pripreme. U drugoj fazi izvršilo bi se postepeno priključivanje gravitirajućih naselja na sistem primarnih kolektora. U područjima za koja, zbog geografskog položaja, nije ekonomski opravdano vršiti priključivanje na primarni sistem, dispozicija otpadnih voda bi se vršila izgradnjom decentraliziranih kanalizacionih sistema. Zbog brdsko-planinskog reljefa općine većina ruralnih naselja je razučena tako da je neekonomično i tehnički

komlicirano povezivanje svih gravitirajućih objekata u jedan sistem. Općina je opredijeljena da za ova naselja i grupe objekata izgradi disperzivne kanalizacione sisteme sa tehnologijom prečišćavanja najprihvatljivijom za okoliš.

U naredom periodu je neophodno:

- nastaviti sa aktivnostima na realizaciji projekta odvodnje otpadnih voda,
- započeti sa aktivnostima na izradi projektne dokumentacije izgradnji kanalizacionih sistema u većim ruralnim centrima,
- rekonstruisati postojeći mješoviti kanalizacioni sistem i sva domaćinstva u užem gradskom području priključiti na mrežu,
- vršiti kontrolu izgradnje septičkih jama,
- donijeti općinske odluke iz oblasti odvodnje otpadnih voda,
- uraditi projektnu dokumentaciju uređenja obala i regulacije vodotoka,
- uskladiti postojeće općinske odluke sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti odvodnje otpadnih voda,
- uspostaviti monitoring stanja upravljanja otpadnim vodama.
- aktivno učestvovati u regionalnoj saradnji u sektoru odvodnje otpadnih voda.

UPRAVLJANJE OTPADOM

Sakupljanjem, odvozom i deponovanjem otpada na području općine se bavi se JKP „10. Juli“ DOO Bosanska Krupa. Otpad se sakuplja sa 55% područja općine.

Sanitarna deponija Krivodol, koja je izgrađena za potrebe općine Bosanska Krupa, a korištena za potrebe općina Bosanska Krupa, Bužim i Cazin, je zbog nepravilnog održavanja zatvorena 2008.godine.

Sav prikupljeni otpad se odlaže na privremeno odlagalište „Meždre-Vlaško do“, na koji se deponuje otpad iz općina Bosanska Krupa, Cazin i Bužim. Tehnička opremljenost privremenog odlagališta je dosta loša jer se koriste samo radne mašine za razastiranje i prekrivanje otpada. Još uvijek nije uspostavljen sistem prikupljanja otpada u jednoobrazne posude. Otpad se prikuplja u kontejnere, plastične kante, PVC vreće, kartonsku ambalažu i dr. Odvoz kabastog otpada također nije regulisan. Ne postoji discipliniranost prikupljanja otpada na mjesto odvoza u jutarnjim satima, tako da psi lutalice i mačke raznose otpatke i stvara se vrlo ružna slika po gradskim ulicama. Otpad animalnog porijekla se odlaže na postojeću deponiju. Još uvijek nije regulisano pitanje odvoza medicinskog i drugog opasnog otpada.

Na području općine je registrirano više divljih deponija: Vlaški do - Perna, Hambar dolina- Perna, Krivodol - Ljusina (ranija sanitarna deponija koja je zatvorena ali se i dalje vrši nekontrolirano deponovanje otpada), Vranjska i Petrovići. Deponije su udaljene od naselja u prosjeku 500 - 1000 m vazdušnom linijom. Nisu u blizini površinskih vodotoka, osim deponije Vranjska koja je iznad Krušničkog vrela, ali procjedne vode se izljevaju u okolno tlo koje je kraško pukotinskog sastava tako da prodiru u postojeće vodotoke.

Općina ne posjeduje postrojenje za preradu prikupljenog otpada ali se JKP bavi djelimičnim selektiranjem otpada: sakuplja papir kartonsku i PVC ambalažu, staklo, auto gume, PVC foliju i metal. Započeti su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta, ali zbog nedostataka finansijskih sredstava, niske otkupne cijene i neuređenog načina otkupa otpada ove aktivnosti nisu dale potpun rezultat.

Projekat izgradnje regionalne sanitarne deponije za područje Unsko-sanskog kantona je započet prije nekoliko godina ali je zbog nekvalitetno pripremljene studijske dokumentacije i postupka odabira

lokacije u više navrata doveden u pitanje. Trenutno se radi dodatna studija izvodljivosti. Studija treba da bude završena tokom 2012. godine.

U naredom periodu je neophodno:

- **aktivno učestvovati na realizaciji projekta izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom,**
- **donijeti odluku o izmjeni Prostornog plana općine i planirati lokaciju za izgradnju pretovarne stanice i reciklažnog dvorišta,**
- **donijeti Plan upravljanja otpadom za općinu Bosanska Krupa,**
- **sanirati divlje deponije, prioriteto deponije Krivodol i Vrnjska,**
- **povećati pokrivenost općine redovnim odvozom otpada,**
- **provoditi aktivnosti na realizaciji projekata selektivnog odlaganja i recikliranja otpada,**
- **uskладiti postojeće općinske odluke sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti upravljanja otpadom,**
- **uspostaviti monitoring stanja upravljanja otpadom,**
- **aktivno učestvovati u regionalnoj saradnji u sektoru upravljanja otpadom.**

ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODNIH RESURSA

Koristeći svoje prirodne resurse, raznovrsnost flore i faune, geografski položaj i ekološki čistu sredinu za općinu Bosanska Krupa je važan strateški izazov kako kontrolisano koristiti ove resurse u funkciji održivog razvoja, kako iskoristiti zdravu sredinu, prirodna bogatstva i vrijedno stanovništvo i efektivirati ove prednosti u prerađivačkim industrijama, proizvodnji zdrave hrane i turizmu.

Prirodni resursi općine Bosanska Krupa su trenutno najviše ugroženi od:

- neadekvatog tretmana urbanih i ruralnih otpadnih voda koji prouzrokuje ispuštanje otpadnih voda direktno u tlo čime se ugrožava poljoprivredno zemljište i izvorišta pitke vode;
- prekomjerne i nekontrolirane sječe šuma radi prodaje sirovine za inozemno tržište i snabdijevanje ogrjevnim drvetom, čime se smanjuje količina drvne mase koja bi svojim prirodnim raspadanjem trebala stvarati nove količine plodnog zemljišta, prouzrokuje erozija i nepovratno gubi plodno tlo, sječa šuma smanjuje funkciju apsorpcije stakleničkih gasova, što velikim dijelom doprinosi stakleničkom efektu i time vodi do klimatskih promjena;
- kontaminacije tla i vodotoka štetnim materijama sadržanim u otpadu, koji zbog nekontroliranog deponovanja dospijeva direktno u tlo, i dalje prouzrokuje zagađenje podzemnih voda;
- eksploatacije prostora prouzrokovane bespravnom gradnjom, naročito u zaštitnom pojasu.

Egzaktnih pokazatelja o zagađenju zraka na području općine nema. Na osnovu prostog praćenja, može se konstatirati da je zagađenje zraka uglavnom uzrokovano sagorijevanjem energenata u ložištima, kao i emisijom štetnih gasova iz motornih vozila. Ovo je naročito izraženo u zimskom periodu. Kako na području općine nema stanica za mjerenje kvaliteta zraka, može se samo pretpostavljati da je kvalitet zraka zadovoljavajući.

Bosanska Krupa nema izgrađenu gradsku toplanu. Zagrijavanje individualnih i kolektivnih stambenih objekata je 80% na eko gorivo (drvo).

Za troškove sistema javne rasvjete se izdvaja oko 2,5% općinskog budžeta. Značajan dio javne rasvjete održava sa zastarjelim tehnološkim rješenjima čije energetske karakteristike više ne zadovoljavaju standarde.

Iako su građani, prema gore navedenim analizama, nezadovoljni stanjem okoliša u općini, može se konstatirati da se mijenja odnos pojedinca prema zaštiti i očuvanju prirodnih resursa. Često provođenje edukativnih kampanja je rezultiralo odgovornijim odnosom prema okolišu većeg dijela stanovništva, naročito mlađe populacije, koja se educira kroz obrazovni sistem i angažman u nevladinom sektoru.

U narednom periodu je neophodno:

- **pripremati i realizirati projekte energetske efikasnosti;**
- **donijeti odluke o zaštiti i korištenju najznačajnijih prirodnih resursa (rijeka Krušnica, srednji tok Une, planina Grmeč i sl.);**
- **provoditi edukativne kampanje o održivom razvoju;**
- **donijeti strateška dokumenta upravljanja prirodnim resursima na području općine,**
- **uskладiti postojeće općinske odluke sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti zaštite prirode,**
- **uspostaviti monitoring stanja prirode,**
- **aktivno učestvovati u regionalnoj saradnji u sektoru zaštite i čuvanja prirodnih resursa.**

VIZIJA OPĆINE

Bosanska Krupa 2017. godine – Kraljica Une u kojoj vrijedni i obrazovani ljudi značajki pretaču bogatstvo zdrave vode, obilje šume i ljepotu prirode u jedinstvene turističke doživljaje i prepoznatljive kvalitetne proizvode. Sredina koja poštuje ljude, tradiciju i okolinu, u kojoj se dobro i kvalitetno živi.

**Zdrava voda, Čiste rijeke i potoci, Zemljište bez kontaminacije,
Bezbedni stanovnici i materijalna dobra i
Zadovoljni građani = EKO općina Bosanska Krupa.**

AKCIONI PLAN

VODA

Dugoročno gledano, u našoj općini kada su vode u pitanju, želimo postići sljedeće rezultate:

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa

OC. 1: Poboljšano vodosnabdijevanje općine i zaštićena izvorišta;

OC. 2: Izrađena projektna dokumentacija za tretman otpadnih voda u urbanom dijelu općine i većim ruralnim centrima;

OC. 3: Povećana pokrivenost kanalizacionom mrežom urbanih dijelova Bosanske Krupe i Bosanske Otoke za 50%;

OC. 4: Izgrađen decentralizirani kanalizacioni sistem u 20% ruralnih mjesnih zajednica;

OC. 5: Uspostavljen sistem kontinuirane edukacije stanovništva o važnosti pravilnog tretmana otpadnih voda;

OC. 6: Usvojena strateška dokumentacija zaštite voda.

Tip mjere	Šta?	Ko?	Kad?	Koliko?/Izvor sredstava
Realizovati/	1.1. Mjesna zajednice u jugoistočnom dijelu općine priključene na gradski vodovodni sistem (OC 1)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom.poslove, JKP	2012 - 2017	1.500.000 KM Općina 20%, Građani 20%, Donatori 30% Kanton / Federacija 30%
demonstrirati	1.2. Zaštićena strateška izvorišta općine (OC 1)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom.poslove, JKP, Općinsko vijeće	2012 - 2017	200.000 KM Općina 50%,Kanton 15%, JKP 10%, Donatori 25%

**Založiti
se
i
podržati**

2.1. Izrađena izvedbena projektna dokumentacija odvodnje otpadnih voda urbanih centara (OC 2)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. poslove, JKP, Projektant	2012 - 2013	400.000 KM Općina-kredit 50%, Donatori 50%
2.2. Izrađena izvedbena projektna dokumentacija odvodnje otpadnih voda za veće ruralne centre (OC 2)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. poslove, JKP, projektant	2012 - 2015	100.000 KM Općina 30% Kanton/Fedearacija 50% Donatori 20%
3.1. Fazna izgradnja kanalizacionog sistema u urbanim centrima (OC 3)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. posl., JKP, izvođač	2013 - 2015	7.000.000,00 KM Kredit 50%, Općina 10% Donatori 30% Kanton/Fedearacija 10%
4.1. U 5% ruralnih mjesnih zajednica izgrađeni nekonvencionalni prečišćivači otpadnih voda (OC 4)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. poslove, JKP, izvođač	2013 - 2017	500.000 KM Općina 30%, Donatori 50% Lok. stanovništvo 20%,
5.1. Provedena edukativna kampanja o kvalitetu i zaštiti vodotoka od netretiranih otpadnih voda (OC 5)	Sl. za pr. uređenje JKP,Zavod za javno zdravstvo	2012	1.000 KM Općina 50% JKP 50%
6.1. Izrađena strateška dokumentacija zaštite voda (OC 6)	Nadležne službe, Konsultant, Općinsko vijeće	2013 - 2015	200.000 KM Općina 20%, Kanton 25%, JKP 25 %, Donatori 20% Ag. za sliv rijeke Save 10 %
1.3. Nadležne općinske službe pripremaju Odluku o vodosnabdijevanju na području općine Bosanska Krupa (OC 1) i Odluku o tretmanu otpadnih voda u urbanim područjima (OC 3)	Nadležne službe, Općinsko vijeće	2012	1000 KM Općina 100%

	6.2. Predstavници općinske uprave su aktivno uključeni u inicijative regionalne saradnje u slivu rijeke Une (OC 6)	Općinska uprava	2012	5.000 KM Općina 100%
Lobirati	6.3. Općinski predstavnici na sjednicama općinskog vijeća obrazlažu potrebe donošenja odluka o zaštiti voda (OC 6)	Općinska uprava, Općinsko vijeće	2012	0KM

Indikatori:

- broj domaćinstava priključenih na gradski vodovodni sistem i sistem odvodnje otpadnih voda,
- broj izvorišta na kojim je uspostavljen režim zaštite i korištenja,
- broj urađenih projekata vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda,
- odluke Općinskog vijeća o usvajanju strateške dokumentacije iz oblasti voda,
- monitoring kvaliteta vode nakon prečišćavanja,
- anketa o broju građana koji su bili uključeni u edukaciju.

Napomena: Parametri za mjerljivost indikatora će biti u prilogu dokumenta Projektne ideje.

TLO

Dugoročno gledano, u našoj općini kada je tlo u pitanju, želimo postići sljedeće rezultate:

Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje

OC. 1: Prihvaćena dugoročna strategija upravljanja otpada na području općine Bosanska Krupa;

OC. 2: Sva urbana područja općine obuhvaćena organizovanim prikupljanjem otpada;

OC. 3: Unaprijeđeno selektivno prikupljanje otpada na području općine;

OC. 4: Sanirane divlje deponije na području općine;

OC. 5: Deminirano 500.000 m² zemljišta zagađenog minsko-eksplozivnim sredstvima;

OC. 6: 80% poljoprivrednih proizvođača sa područja općine Bosanska Krupa upoznato sa principima integralne poljoprivredne proizvodnje;

OC. 7: Unaprijeđena ruralna infrastruktura za 20 %.

Tip mjere	Šta?	Ko?	Kad?	Koliko?/Izvor sredstava
Realizovati/ demonstrirati	1.1. Izrađena strategija upravljanja otpadom na području općine Bosanska Krupa (OC 1)	Sl.pr. uređenja, Sl za komunalne poslove, JKP	2013	2.000 KM Općina 100%
	2.1. Obezbijeđeni operativno-tehnički uslovi za prikupljanje otpada (OC 2)	Općina, JKP	2013 - 2015	300.000 KM Općina 30%, JKP 40%, Donatori 30%

	3.1. Sav prikupljeni otpad se deponira na pretovarnu stanicu (OC 3)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. poslove, JKP,	2012 - 2015	1.500.000 KM Općina 10% Općine Bužim i Cazin 10% Kanton 20 %, Donatori 70%
	4.1. Sanirane evidentirane divlje deponije na području općine (OC 4)	Sl.pr.uređenje, Sl. za kom. poslove, JKP, Odabrani izvođač	2012 - 2017	2.000.000 KM Općina 10%, JKP 20% Kanton/ Federacija 10 % Donatori 60%
	5.1. Čišćenje prirodnih i privrednih resursa od mina (OC 5)	Služba civilne zaštite, MAK	2012 - 2017	2.000.000 KM Kanton /Federacija 50% Donatori 50%
	6.1. Kontinuirana edukacija poljoprivrednih proizvođača o principima integralne poljoprivredne proizvodnje (OC 6)	Sl.za poljoprivredu, Polj. zavod USK	2012 - 2017	10.000 KM Općina 10% Kanton/Federacija 90%
	7.1. Rekultivirano 20 % poljoprivrednog zemljišta (OC 7)	Sl.za poljoprivredu, Polj. zavod USK	2012 - 2017	500.000 KM Općina 10% Kanton/Federacija 90%
Založiti se i podržati	2.2. Općinske službe pripremaju programe/projekte rekultivacije poljoprivrednog zemljišta (OC 2)	Nadležne službe, Općinsko vijeće	2012 - 2018	1.000KM Općina 100%
	1.3. Predstavnici općine aktivno učestvuju u realizaciji projekta izgradnje regionalne sanitarne deponije (OC 1)	Predstavnici nadležnih službi i JKP	2012	0KM
	1.4. Općinski predstavnici na sjednicama Općinskog vijeća obrazlažu potrebe donošenja odluka o upravljanju otpadom	Predstavnici nadležnih službi , Općinsko vijeće	2012	0KM

	(OC 1)			
	1.2. Općinske službe pripremaju Plan upravljanja otpadom općine Bosanska Krupa (OC 1)	Nadležne službe, Općinsko vijeće	2012	0 KM
Lobirati	1.2. Općinski službeni lobiraju na sjednici OV potrebu donošenja Strategija upravljanja otpadom (OC 1)	Nadležne službe, Općinsko vijeće	2012	0 KM

Indikatori:

- broj stanovnika koji prikupljaju otpad u jednoobrazne posude,
- količina prikupljenog otpada na pretovarnoj stanici,
- očišćena površina deponije Krivodol,
- površine očišćene od mina,
- površine rekultivisanog zemljišta,
- broj educiranih poljoprivrednih proizvođača,
- odluka Općinskog vijeća o usvajanju Plana upravljanja otpadom.

Napomena: Parametri za mjerljivost indikatora će biti u prilogu dokumenta Projektne ideje.

ATMOSFERA

Dugoročno gledano, u našoj općini kada ju u pitanju atmosfera želimo postići sljedeće rezultate:

Strateški cilj 3.: Povećana održiva potrošnja energije i primijenjeni energetske efikasni sistemi u općini Bosanska Krupa

OC. 1: Smanjena potrošnja električne energije u javnim objektima u općini Bosanska Krupa za 20% primjenom principa energetske efikasnosti;

OC. 2: Obnova školskih objekata u smislu unapređenja komfora primjenom energetske efikasnosti u općini Bosanska Krupa;

OC. 3: 50 % stanovnika urbanog dijela grada koristi toplotnu energiju proizvedenu iz biomase;

OC. 4: 10% građana educirano o koristima od poboljšanja energetske efikasnosti u domaćinstvu.

Tip mjere	Šta?	Ko?	Kad?	Koliko?/Izvor sredstava
Realizovati/ demonstrirati	1.1. Smanjenje potrošnje električne energije za 20% u objektima koji su u vlasništvu općine Bosanska Krupa primjenom principa energetske efikasnosti (OC 1)	Sl.za kom. poslove, Konsultant	2012 - 2015	100.000 KM Općina 50% Donatori 50%
	2.1. Urađena analiza građevinskih karakteristika školskih objekata sa aspekta toplotne zaštite (OC2)	Sl. za kom. poslove, Konsultant	2012 - 2017	1.500.000 KM Općina 20% Kanton/Federacija 30% Donatori 50%
	3.1.Instalirani pogoni za proizvodnju električne i toplotne energije iz biomase (OC 3)	Privatni poduzetnici, Lokalno stanovništvo, Općina	2015 - 2017	3.000.000 KM Općina 10% Investitori 50% Lok. stanovništvo 10%

				Donatori 30%
	4.1. 5% građana upoznato sa načinima energetske efikasne gradnje objekata (OC 4)	Služba za pr. uređenje, Konsultant	2012 - 2013	10.000 KM Općina 50% Donatori 50%
	5.1. Primijenje mjere energetske efikasnosti i iskorištenja obnovljivih izvora energije u općini Bosanska Krupa (OC 5)	Sl.za pr. uređenje, Sl. za kom. poslove, Konsultant	2012 - 2013	100.000 KM Općina 20% Federacija 30% Donatori 50%.
Založiti se i podržati	1.2. Općinske službe pripremaju projekte smanjenja utroška električne energije u objektima u vlasništvu općine (OC 1)	Sl.za kom. poslove, Sl. za prost. uređenje	2012 - 2013	1000 KM Općina 100%
	4.2. Općinski uposlenici organiziraju edukativne radionice o energetske efikasnosti (OC 4)	Sl.za kom. poslove, Sl. za pr. uređenje	2012 - 2013	3000 KM Općina 100%
Lobirati	5.2. Općinski službenici obrazlažu predložena dokumenta na sjednicama Ov (OC 5) 5.3. Općinski službenici aktivno učestvuju u pripremi regionalnih projekata obnovljivih izvora energije	Sl.za kom.poslove, Sl. za pr. uređenje Općinsko vijeće	2012 - 2013	0 KM

Indikatori:

- broj domaćinstava urbanog dijela Bosanske Krupe koristi toplotnu energiju proizvedenu iz biomase,
- smanjeni troškovi grijanja u školskim objektima,
- smanjeni troškovi javne rasvjete u općini,
- broj educiranih građana o principima EE.

Napomena: Parametri za mjerljivost indikatora će biti u prilogu dokumenta Projektne ideje.

KULTURNO-HISTORIJSKO I PRIRODNO NASLJEĐE

Dugoročno gledano, u našoj općini kada ju u pitanju kulturno-historijsko i prirodno nasljeđe želimo postići sljedeće rezultate:

Strateški cilj 4. Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe općine Bosanska Krupa

OC.1: Valorizovano stanje i identifikovane mjere zaštite biološke raznolikosti, prirodne i kulturno-historijske baštine;

OC.2: Uspostavljeni instrumenti posebno zaštićenih područja općine Bosanska Krupa;

OC.3: Uspostavljena aktivna zaštita kulturno-historijskog nasljeđa;

OC.4: Osigurano kontrolirano korištenje prirodnih resursa u funkciji održivog razvoja.

Tip mjere	Šta?	Ko?	Kad?	Koliko?/Izvor sredstava
Realizovati/ demonstrirati	1.1. Identificirana, klasificirana i valorizirana sva dobra kulturno-historijskog naslijeđa na području općine (OC 1)	Sl.pr.uređenje, Kant. /Fed. Zavod za zaštitu spomenika	2012 - 2017	50.000 KM Općina 20% Kanton/Fedracija 30 % Donatori 50%
	1.2. Usaglašene aktivnosti na očuvanju prirodnih vrijednosti općine Bosanska Krupa sa naprednim evropskim/svjetskim kriterijima (OC1)	Sl. za prostorno uređenje Konsultant	2012 - 2017	100.000 KM Općina 50% Kanton/Federacija 50%
	2.1. Definirana područja posebnog obilježja od značaja za Federaciju na području općine Bosanska Krupa (OC 2)	Sl. za prostorno uređenje	2012 - 2015	10.000 KM Općina 50% Kanton 50%
	3.1. Kulturno- historijski spomenici zaštićeni i stavljeni u funkciju razvoja (OC 3)	Sl.pr.uređenje, Zavod za zaštitu	2015 - 2017	100.000 KM Općina 20% Kanton/Federacija 30% Donatori 50%
	4.1. Ograničeni negativni efekti na okoliš izazvani prirodnim i ljudskim djelovanjem (OC 4)	Sl.pr.uređenje, Kant .min./fed min. Poduzetnici	2012 - 2017	500.000 KM Općina 30% Kanton/ Federacija 30% Donatori 40%

Založiti se i podržati	1.2. Općinske službe pripremaju Programe/projekte evidentiranja, rehabilitacije, obnove i aktivne zaštite kulturno-historijskog nasljeđa (OC 1)	Nadležne službe	2012 - 2017	50.000 KM Općina 100%
	2.2. Lokalna uprava izgrađuje i ojačava kapacitete za upravljanje okolišom (OC 2)	Općinski načelnik, Nadležne službe	2012 - 2015	50.000 KM Općina 50% Donatori 50%
	4.2. Općinski predstavnici na sjednicama općinskog vijeća obrazlažu potrebe donošenja odluka o upravljanju i ograničenoj upotrebi prirodnih resursa općine Bosanska Krupa (OC 4)	Općinska uprava Općinsko vijeće	2012 - 2017	0 KM
	1.2. Općinske službe pripremaju Planove upravljanja zaštićenim područjima prirode i kulturno-historijskog nasljeđa (OC 1)	Nadležne službe, Općinsko vijeće	2012	10.000 KM Općina 100%
Lobirati	2.3. Općinske službe lobiraju više nivoe vlasti za donošenje odluka o zaštiti prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa (OC 2)	Nadležne službe, Općinsko vijeće Kant. i fed. nivoi vlasti	2012 - 2017	0 KM

Indikatori:

- ✓ **uspostavljena evidencija kulturno-historijskih spomenika na području općine;**
- ✓ **izrađena provedbena dokumentacija restauracije i revitalizacije;**
- ✓ **povećane površine od posebnog značaja na području općine;**
- ✓ **izrađena strateška dokumentacija korištenja prirodnih i obnovljivih resursa;**
- ✓ **povećan broj posjetitelja na općini.**

Napomena: Parametri za mjerljivost indikatora će biti u prilogu dokumenta Projektne ideje.

Plan monitoringa i evaluacije

Monitoring i evaluacija LEAP-a

Monitoring i evaluacija podrazumijevaju interresorno i multidisciplinarno procjenjivanje sprovedenih aktivnosti definisanih LEAP dokumentom kako bi se ostvarili sljedeći ciljevi:

- efikasno provođenje LEAP-a,
- izrada preporuka za nadležne službe/organizacije/javna poduzeća, te
- izmjene i dopune LEAP-a ukoliko se utvrdi da za tim postoji potreba.

Za potrebe praćenja i provedbu aktivnosti i projekata definisanih u LEAP-u, ustanoviće se LEAP Evaluacioni Tim (LET) koji će se sastojati od tri osobe i to iz sljedećih službi:

- Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoliša,
- Služba za stambeno-komunalne poslove i infrastrukturu,
- Služba za finansije i budžet.

Članove LEAP Evaluacionog Tima imenuje Načelnik na planski period određen LEAP-om (2012 - 2017) u roku od 15 dana od dana usvajanja LEAP-a od strane Općinskog vijeća.

Osnovni zadatak LEAP Evaluacionog Tima je da na polugodišnjoj i godišnjoj razini (jun i decembar) prati provedbu LEAP-a u svim oblastima djelovanja i na svim nivoima. Pored praćenja, LEAP Evaluacioni Tim analizira prikupljene informacije u svrhu pripreme godišnjeg Izvještaja o sprovođenju LEAPa i donošenja preporuka za nadležne službe/organizacije/javna poduzeća, te po potrebi inicira izmjene i dopune LEAPa ako se utvrdi da postoje takva potreba. Godišnji izvještaj o sprovođenju LEAP-a i Akcioni plan za narednu godinu sa finansijskom projekcijom se podnosi na odobravanje Općinskom vijeću.

LEAP Evaluacioni Tim je obavezan da razmotri bilo čiji obrazloženi prijedlog za izmjene i dopune LEAP-a koji može uputiti bilo koja od službi/organizacija/javnih poduzeća/zainteresovanih građana koje su uključene u provođenje LEAP aktivnosti.

Za svaki pojedinačni projekat iz LEAP-a koji se bude implementirao, imenovati će se odgovorna osoba (koordinator/ica) koje će podnositi izvještaj LEAP Evaluacionom Timu u skladu sa projektnom dinamikom, a najmanje dva puta u toku trajanje projekta.

Članovi LEAP Evaluacionog Tima ne mogu biti voditelji pojedinačnih projekata.

Ocjena uspješnosti realizacije LEAPa se vrši u skladu sa realizacijom postavljenih operativnih ciljeva datim u tabeli u nastavku:

OBLAST	OPERATIVNI CILJ	REALIZACIJA (%)		
		2011	2014	2017
VODA	Procenat domaćinstava priključenih na gradski vodovodni sistem	60	70	80
	Broj izvorišta na kojim je uspostavljen režim zaštite izvorišta	1	2	5
	Procenat domaćinstava u urbanom području priključenih na kanalizacioni sistem	45	60	80
	Procenat domaćinstava u ruralnom području priključenih na kanalizacioni sistem	0	5	20
	Procenat educiranog stanovništva o kvalitetu i zaštiti vodotoka	30	50	70
TLO I OTPAD	Broj domaćinstava koja posjeduju jednoobrazne kante za upravljanje otpadom	0	1000	3500
	Procenat domaćinstava koje odlaže otpad na pretovarnu stanicu	55	70	90
	Procenat saniranih divljih odlagališta	0	50	90
	Površina očišćenog zemljišta od mina (ha)	118	20	7
	Procenat smanjenja upotrebe herbicida u poljoprivredi	20	30	60
	Procenat rekultiviranog poljoprivrednog zemljišta	5	20	40
ATMOSFERA I ENERGIJA	Smanjena potrošnja električne energije za javnu rasvjetu	10	30	40
	Smanjena potrošnja energenata za zagrijavanje školskih objekata	0	30	40
	Broj domaćinstava koja koristi toplotnu energiju iz biomase	0	300	800
	Procenat stanovnika educiran o koristima EE	1	10	50
BIORAZNOLIKOST I KULTURNO-ISTORIJSKO NASLJEĐE	Procenat valorizovanih spomenika	30	50	100
	Procenat urađene projektne dokumentacije revitalizacije spomenika kult.-hist. nasljeđa	10	30	50
	Procenat zaštićenih područja posebnog obilježja	20	20	20
	Broj novih posjetilaca područjima posebne naljene i kut.hist.spomenicima	500	1000	2000

PREDSJEDAVAJUĆI OPĆINSKOG VIJEĆA
 Dragoljub Srdić, dipl. ecc.

1. Reference

- Vodno zakonodavstvo Evropske Unije: <http://www.voda.hr>
- Okvirna direktiva o vodama: <http://www.voda.hr/Default.aspx?sec=194>
- Izvještaj o stanju okoliša Federacije Bosne i Hercegovine: <http://www.okolis.ba/ba/page/37>
- Prvi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine za konvenciju o biološkoj raznolikosti <http://www.fmoit.gov.ba/ba/page/63/bh-chm>
- Prvi nacionalni izvještaj BiH u skladu sa Okvirnom UN konvencijom o klimatskim promjenama <http://www.unfccc.ba/ba/posljednje/novosti/21-bih-adopts-the-initial-national-communication-under-the-united-nations-framework-convention-on-climate-change>
- Nacionalni plan za zaštitu okoliša BiH
- Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- Pravilnik o registrima postrojenja i zagađivanjima Federacije BiH (Sl. novine FBiH 82/07)
- Zakon o zaštiti zraka Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- Zakon o vodama Federacije BiH (Sl. novine FBiH 70/06)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih materija za vode koje se nakon prečišćavanja iz sustava javne kanalizacije ispuštaju u prirodni prijemnik (Sl. novine FBiH 50/07)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih materija za tehnološke otpadne vode prije njihovog ispuštanja u sustav javne kanalizacije odnosno drugi prijemnik (Sl. novine FBiH 50/07)
- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH (Sl. novine FBiH 2/06)
- Strategija upravljanja vodama Federacije BiH http://www.voda.ba/doc/SUV_FBiH_Prijedlog.pdf
- Izazovi okolišne dozvole – Federalno ministarstvo okoliša i turizma
- Agencija za vodno područje rijeke Save <http://www.sava.ba/>

2. Anexi

- **Projektne ideje**
- **Izveštaj o stanju okoliša**
- **Forma ankete korištene za ispitivanje javnosti.**
- **Lista učesnika u izradi LEAP-a**

PROJEKTNE IDEJE

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 1.: Poboljšano vodosnabdijevanje općine i zaštićena izvorišta vode	Mjera 1.1.: Mjesne zajednice u jugoistočnom dijelu općine priključene na gradski vodovodni sistem
Naziv programa/projekta: 1.1.1. Mjesne zajednice Zalin, Polje, Potkrš i Gornji Petrovići priključene na gradski vodovodni sistem		
Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Strateški izazov u općini Bosanska Krupa je stvaranje jednakih uslova života na području cijele općine i otvaranje novih radnih mjesta „na vlastitom gazdinstvu“. Naselja Zalin, Polje, Potkrš i Gornji Petrovići su mjesne zajednice u jugoistočnom dijelu općine sa izuzetno povoljnim uslovima za razvoj poljoprivrede. Trenutno u njemu živi mali broj porodica (oko 90) jer nemaju elementarne uvjete života. Povratak prijeratnog stanovništva je uslovljen rješavanjem pitanja vodosnabdijevanja i putne komunikacije. Stanovništvo za snabdijevanje koristi pojedinačna lokalna izvorišta koja karakteriše zajedničko stanje: ne postoje definirane zone sanitarne zaštite, stanje vodovodnih objekata ne zadovoljava kriterije higijenskih i tehničkih uvjeta i nemaju projektnu dokumentaciju, područja vodozahvata nisu fizički osigurana, nije definirano vlasništvo i kvalitetno upravljanje, ne vrši se dezinfekcija vode ili se vrši nestručno bez klorinatorskih sistema, ne vrše se kontrole kvaliteta vode. Voda sa postojećeg gradskog sistema je dovedena do naselja Ostružnica, rezervoar na brdu Cer, čiji bi se kapacitet povećao za 100 m ³ odakle bi se vršila distribucija vode do rezervoara na Kekića Glavici. Ukupna dužina primarne mreže iznosi cca 8 km.		
Cilj/evi projekta: Izgradnja vodovodne mreže i priključenje na postojeći gradski sistem bi se odvijala prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 50% ⇒ 2014 - 30% ⇒ 2015 - 20 %	Ciljna grupa: - Stanovništvo mjesne zajednice Zalin, Polje, Potkrš i Gornji Petrovići - Javno komunalno poduzeće - Općina Bosanska Krupa	
Očekivani rezultati: Izgrađena vodovodna mreža u naselju Zalin, Polje, Potkrš i Gornji Petrovići u duži od 8 km	Indikatori: 100 domaćinstava priključeno na gradski vodovodni sistem	
Glavne aktivnosti: - Izrada glavnog projekta - Provođenje tenderske procedure odabira izvođača radova - Izvođenje radova - Tehnički prijem radova - Eksploatacija mreže i stavljanje pod upravljanje JKP	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2015.	
Glavni rizici: - Nedostatak sredstava u budžetu općine - Izostanak podrške nadležnih kant/fed institucija	Predviđeni troškovi: Direktni: 800.000 KM Ukupno: 800.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 20% US Kanton/Federacija 30% Vlastito učešće: 20% Donatori: 30%	
Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće	Nosilac implementacije: Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 1: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 1: Poboļjšano vodosnabdijevanje općine i zaštićena izvorišta vode	Mjera 1.2. Zaštićena strateška izvorišta općine
Naziv programa/projekta: 1.1.1. Uspostavljanje mjera zaštite na postojećim i rezervnim izvorištima pitke vode		
Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Stanovništvo na prostoru Općine Bosanska Krupa snabdijeva se pitkom vodom sa više izvorskih zahvata, a najznačajnija su izvorišta Luke i Ada koja snabdijevaju 60% stanovništva i oko 70% privrednih subjekata. Iz izvorišta Ada vrši se i napajanje vodovodnog sistema naselja Bos. Otoka sa okolnim naseljima, te ruralnih naselja Veliki i Mali Badić i Ostužnica. Prema dostupnim podacima na području općine postoji i 35 većih i manjih lokacija vodovoda (jedan snabdijeva više od 10 domaćinstava) koji su u eksploataciji. Iz ovih kaptaža vodom za piće se snabdijeva cca 13000 stanovnika što je oko 40% od ukupnog broja stanovnika Općine. Pored postojećih izvorišta postoje i znatne količine vode u vrelu rijeke Krušnice i Crnom jezeru. Samo za izvorište Ada je donešena i djelimično provedena Odluka o zaštiti izvorišta. Za izvorište Luke je urađena Studija o zaštiti ali nije usvojena na OV.		
Cilj/evi projekta: Uspostavljanje zona sanitarne zaštite u svrhu zaštite strateških izvorišta prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2012 - 10% ⇒ 2013 - 20% ⇒ 2014 - 30% ⇒ 2015 - 40%	Ciljna grupa: - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće	
Očekivani rezultati: - Izrađene Studije o zaštiti izvorišta - Uspostavljene zone sanitarne zaštite	Indikatori: U 5 strateških izvorišta uspostavljen režim zaštite I korištenja	
Glavne aktivnosti: - Provođenje tenderske procedure odabira konsultantske kuće za izradu studije - Izrada studije - Javna rasprava - Usvajanje na sjednici OV - Primjena odluka	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012. – 31.12.2015.	
Glavni rizici: - Nedostatak sredstava u budžetu općine - Izostanak podrške nadležnih institucija - Otpor lokalnog stanovništva u čijem je vlasništvu zemljište	Predviđeni troškovi: Direktni: 100.000 KM Indirektni: 100.000 KM Ukupno: 200.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u>	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 50% US Kanton: 15% Donatori: 25% Javno poduzeće: 10%	
Partner(i)	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija:	
⇒ Javno komunalno poduzeće	Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 2.: Izrađena projektna dokumentacija za tretman otpadnih voda u urbanom dijelu općine i većim ruralnim centrima	Mjera 2.1.: Izrađena izvedbena projektna dokumentacija odvodnje otpadnih voda urbanih centara
Naziv programa/projekta: 2.1.1. Izrađen glavni projekat odvodnje otpadnih voda u gradu Bosanska Krupa i naselju Bosanska Otoka		
Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Odvodnja otpadnih voda je jedan od najvećih infrastrukturnih problema općine Bosanska Krupa. Kanalizaciona mreža postoji samo u dijelovima grada i naselja Bosanska Otoka ali je zbog dotrajalosti u veoma lošem stanju što predstavlja potencijalnu opasnost kontaminiranja. Otpadne vode se direktno ispuštaju u recipijente bez prethodnog prečišćavanja Procent stanovništva koji je priključen na gradsku kanalizaciju iznosi oko 30%, septičke jame posjeduju oko 45% stanovništva a oko 25% je priključeno direktno u vodotok. Većina septičkih jama nije urađena na tehnički zadovoljavajući način. Skoro sve površinske vode koje se prikupljaju sa javnih površina su spojene na gradske fekalne kolektore, što čini mješoviti sistem odvodnje otpadnih voda. Ne postoje podaci o štetnom utjecaju ispuštanja zagađenih voda kako na površinske tako i na podzemne vode.		
Cilj/evi projekta: Izrada glavnog projekta odvodnje otpadnih voda u gradu Bosanska Krupa i naselju Otoka će se realizirati prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2012 - 50% ⇒ 2013 - 50%	Ciljna grupa: - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće	
Očekivani rezultati: - Urađen glavni projekat na osnovu kojeg se može raspisati natječaj za izvođenje radova	Indikatori: Kompletan glavni projekat u 5 primjeraka dostavljen investitoru	
Glavne aktivnosti: - Provođenje tenderske procedure odabira konsultantske kuće za izradu projekta - Izrada projekta - Odabir revizorske kuće za pregled glavnog projekta - Revizija projektne dokumentacije	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012. – 31.06.2013.	
Glavni rizici: - Ponavljanje tenderske procedure	Predviđeni troškovi: Direktni: 400.000 KM Indirektni: 20.000 KM Ukupno: 380.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 50% (kredit) Donatori: 50%	
Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 4. : Izgrađeni decentralizirani kanalizacioni sistemi u 20% ruralnih mjesnih zajednica	Mjera 4.1. : U 5% ruralnih mjesnih zajednica izgrađeni nekonvencionalni prečišćivači otpadnih voda
Naziv programa/projekta: 4.1.1. Izgrađen biljni prečišćivač otpadnih voda u naselju Arapuša		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Naselje Arapuša je ruralna mjesna zajednica od preko 70 domaćinstava, sa nezagađenim zemljištem pogodnim za razvoj organske poljoprivrede i strateški opredijeljena za razvoj vjerskog turizma kao rodno mjesto Reiza Džemaludina ef. Čauševića. Naselje Arapuša ima djelimično izgrađenu kanalizacionu mrežu, ali se svi kanalizacioni ispusti izljevaju u septičke jame koje su uglavnom nepropisno izgrađene, direktno u vodotoke ili okolno zemljište, bez prethodnog tretmana. U ljetnjem periodu se širi neprijatan miris i postoji mogućnost epidemije zaraznim bolestima ljudi i stočnog fonda. Rekonstrukcijom postojećih individualnih priključaka, izgradnjom mreže i nekonvencionalnog – biljnog prečišćivača, jednostavnog za održavanje i okolinski prihvatljivog, bi se stvorili uvjeti za brži razvoj ove mjesne zajednice.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Igrađen biljni prečišćivač otpadnih voda u naselju Arapuša prema dinamici: ⇒ 2013 - 50% ⇒ 2014 - 50%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće 	
<p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgrađen funkcionalan biljni prečišćivač na kog su priključeni svi postojeći kanalizacioni ispusti u naselju Arapuša 	<p>Indikatori:</p> <p>70 domaćinstava priključeno na postrojenje za prečišćavanje</p>	
<p>Glavne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje tenderske procedure odabira izvođača radova sistemom „ključ u ruke“ - Izvođenje radova - Tehnički prijem radova - Puštanje u rad 	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2015.</p>	
<p>Glavni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak finansijskih sredstava - Ponavljanje tenderske procedure - Nepovjerenje lokalnog stanovništva prema predloženoj tehnologiji prečišćavanja 	<p>Predviđeni troškovi:</p> <p>Direktni: 90.000 KM Indirektni: 10.000 KM Ukupno: 100.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u> 	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja:</p> <p>Općina Bosanska Krupa 15% Lokalno stanovništvo: 15% Donatori: 70%</p>	
<p>Partner(i)</p> <p>⇒ Javno komunalno preduzeće, Lokalno stanovništvo</p>	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija:</p> <p>Općina Bosanska Krupa</p>	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 2.: Izrađena projektna dokumentacija za tretman otpadnih voda u urbanom dijelu općine i većim ruralnim centrima	Mjera 2.2.: Izrađena izvedbena projektna dokumentacija odvodnje otpadnih voda za veće ruralne centre
Naziv programa/projekta: 2.2.1. Izrađen glavni projekat odvodnje otpadnih voda u naselju Jezerski		
<p>Opravanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Naselje Jezerski je ruralna mjesna zajednica, površina: 31,7 km², broj stanovnika: 3015, broj domaćinstava: 861, jedna od većih seoskih mjesnih zajednica. U samom centru naselja je instaliran pogon mljekare, benzinska pumpa, betonara. U neposrednoj blizini se nalazi i najveća centralna seoska škola.</p> <p>Naselje nema izgrađen kanalizacioni sistem, svi kanalizacioni ispusti se izljevaju u septičke jame koje su uglavnom nepropisno izgrađene, direktno u vodotoke ili okolno zemljište, bez prethodnog tretmana. U ljetnjem periodu se širi neprijatan miris i postoji mogućnost epidemije zaraznim bolestima ljudi i stočnog fonda.</p> <p>Rekonstrukcijom postojećih individualnih priključaka, izgradnjom mreže i nekonvencionalnog sistema, jednostavnog za održavanje i okolinski prihvatljivog, bi se stvorili uvjeti za brži razvoj ove mjesne zajednice.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Izrada glavnog projekta odvodnje otpadnih voda u naselju Jezerski prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 100%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće 	
<p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urađen glavni projekat na osnovu kojeg se može raspisati natječaj za izvođenje radova 	<p>Indikatori: Kompletan glavni projekat u 5 primjeraka dostavljen investitoru</p>	
<p>Glavne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje tenderske procedure odabira konsultantske kuće za izradu projekta - Izrada projekta - Odabir revizorske kuće za pregled glavnog projekta - Revizija projektne dokumentacije 	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 30.09.2013.</p>	
<p>Glavni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ponavljanje tenderske procedure 	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 30.000 KM Ukupno: 30.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja 	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa: 30% Kanton/Federacija: 50% Donatori: 20%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće</p>	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 3.: Povećana pokrivenost kanalizacionom mrežom urbanih dijelova Bosanske Krupe i Bos. Otoke za 50%	Mjera 3.1.: Fazna izgradnja kanalizacionog sistema u urbanim centrima
Naziv programa/projekta: 3.1.1. Fazna izgradnja kanalizacionog sistema u Bosanskoj Krupi i Otoci		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Naselja Bosanska Krupa i Bosanska Otoka su najveći zagađivači rijeke Une. Sve neobrađene otpadne i površinske vode se na više od 20 različitih lokacija direktno, bez bilo kakvog tretmana izljevaju u rijeku. Rijeka Una trenutno dijeli sistem za prikupljanje otpadnih voda na dvije nezavisne cjeline, na lijevu i desnu obalu rijeke Une. Procjenjuje se da je danas na kanalizacioni sistem Bosanske Krupe priključeno oko 30 % stanovnika. Ukupna dužina postojećeg kanalizacionog sistema iznosi oko 20,5 km u kojoj su većinom zastupljene betonske i polietilenske cijevi promjera od Ø160 mm do Ø1000 mm, dok sam kanalizacioni sistem funkcionira kao mješoviti. Na područjima koja nisu priključena na izgrađeni sistem javne kanalizacije, otpadne vode se uglavnom ispuštaju direktno u rijeku Unu (u manjem obimu i u rijeku Krušnicu desnu pritoku rijeke Une). Izuzev nekoliko separatora ulja i masti na objektima čija je to zakonska obaveza otpadne vode se odvođe u recipijente bez ikakvog prečišćavanja. Dio domaćinstava ima izgrađene septičke jame. Projekat tretmana otpadnih voda je podijeljen u dvije faze. U prvoj fazi će se rekonstruisati postojeći kanalizacioni sistem i prikupiti sve otpadne vode iz centralnih dijelova Bosanske Krupe i Bosanske Otoke. U narednoj fazi će se izgraditi i preostali dio sekundarne mreže i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Fazna izgradnja kanalizacionog sistema u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 40% ⇒ 2014 - 50% ⇒ 2015 - 10%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće - Lokalna uprava 	
<p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgrađeno 5840 m gravitacionog cjevovoda - Izgrađeno 4980 m potisnog cjevovoda 	<p>Indikatori: 4350 domaćinstava u Bos.Krupi i Bos. Otoci priključeno na novi kanalizacioni sistem</p>	
<p>Glavne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provođenje ten. procedure odabira izvođača radova - izvođenje radova - tehnički prijem radova i puštanje u rad 	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.04.2013. – 31.05.2015.</p>	
<p>Glavni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ponavljanje tenderske procedure - Neriješeni imovinsko-pravni odnosi 	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 7.000.000 KM Indirektni: Ukupno: 7.000.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) <u>Pozitivna studija predizvodljivosti</u> c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja</p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa(kredit): 60% Donatori: 30% Kanton/Federacija: 10 %</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće ⇒ Izvođač radova</p>	<p>Nosilac implemetacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 5.: Uspostavljen sistem kontinuirane edukacije stanovništva o važnosti pravilnog tretmana otpadnih voda	Mjera 5.1.: Provedena edukativna kampanja o kvalitetu i zaštiti vodotoka od netretiranih otpadnih voda
Naziv programa/projekta: 5.1.1. Organizovanje redovnih mjesečnih emisija na lokalnom radiju na temu upravljanja vodama		
Opravanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Aktivnosti koje su provođene prilikom prikupljanja podataka i izrade strateških dokumenata u sektoru okoliša su pokazale da su građani zainteresirani za učešće u procesima od interesa za općinu. Postoje mehanizmi kojima se može povećati interes građana za rješavanje određenih problema na području općine. Medijska kampanja osmišljena na kvalitetan način je jedan od načina edukacije i uključivanja javnosti. U redovnim mjesečnim emisijama u kojima će biti angažirani lokalni stručnjaci iz sektora voda kao i predstavnici Javnog komunalnog preduzeća tematski će se obraditi stanje vodnih resursa i prezentirati aktivnosti koje se provode u ovom sektoru tako da građani budu kvalitetno i pravovremeno informirani. Na taj način će se povećati nivo zainteresiranosti za realizaciju projekata u određenoj sredini.		
Cilj/evi projekta: prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2012 - 100%	Ciljna grupa: - Lokalna zajednica	
Očekivani rezultati: Povećana svijest lokalnog stanovništva o važnosti zaštite voda na području općine Bosanska Krupa	Indikatori: - 15% stanovništva općine redovno sluša edukativne emisije na lokalnom radiju	
Glavne aktivnosti: -Potpisivanje ugovora sa lokalnim radijem o emitiranju mjesečnih emisija - Odabir učesnika, predstavnika lokalne uprave, JKP, predstavnici sanitetsko-epidemiološke službe Doma zdravlja	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012. – 31.12.2012.	
Glavni rizici: - Nezainteresiranost slušalaca - Nedostatak resursnih osoba za teme	Predviđeni troškovi: Direktni: 1.000 KM Indirektni: Ukupno: 1.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u>	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa: 100%	
Partner(i) ⇒ Radio BK ⇒ Predstavnici javnih ustanova ⇒ JKP	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 6.: Usvojena strateška dokumentacija zaštite voda	Mjera 6.1.: Izrađena strateška dokumentacija zaštite voda
Naziv programa/projekta: 6.1.1. Uspostavljanje mjera zaštite na postojećim i rezervnim izvorima pitke vode		
Opravljanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Stanovništvo na prostoru Općine Bosanska Krupa se snabdijeva pitkom vodom sa više izvorskih zahvata, a najznačajnija su izvorišta Luke i Ada koja snabdijevaju 60% stanovništva i oko 70% privrednih subjekata. Prosječna izdašnost ovih izvorišta je 102 l/sec. Iz izvorišta Ada vrši se i vodosnabdijevanje vodovodnog sistema naselja Bos. Otoka sa okolnim naseljima, te naselja Veliki i Mali Badić i Ostružnica. Prema dostupnim podacima na području općine postoji i 35 većih i manjih lokacija vodovoda. Iz ovih kaptaža vodom za piće se snabdijeva 40% stanovništva općine. Pored postojećih izvorišta postoje i znatne količine vode u vreli rijeke Krušnice i Crnom jezeru. Samo za izvorište Ada je donešena i djelimično provedena Odluka o zaštiti izvorišta. Za izvorište Luke je urađena Studija o zaštiti ali nije usvojena na OV. Za ostala izvorišta nisu utvrđene zone sanitarne zaštite. Izradom studija o zaštiti izvorišta i uspostavljanjem zona sanitarne zaštite će se stvoriti uvjeti za zaštitu postojećih izvorišta kao i pretpostavke za postavljanje uslova korištenja zemljišta oko rezervisanih izvorišta.		
Cilj projekta: Uspostavljanje zona sanitarne zaštite će se odvijati dinamički kako slijedi: ⇒ 2012 - 10% ⇒ 2013 - 20% ⇒ 2014 - 30% ⇒ 2015 - 40%	Ciljna grupa: - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće	
Očekivani rezultati: - Izrađene studije o zaštiti izvorišta - Uspostavljene zone sanitarne zaštite	Indikatori: U 5 strateških izvorišta uspostavljen režim zaštite i korištenja	
Glavne aktivnosti: - Provođenje tenderske procedure odabira konsultanta - Izrada studije - Javna rasprava - Usvajanje na sjednici OV - Uspostavljanje zona sanitarne zaštite	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012. – 31.12.2015.	
Glavni rizici: - Nedostatak sredstava u budžetu općine - Izostanak podrške nadležnih institucija - Otpor lokalnog stanovništva	Predviđeni troškovi: Direktni: 100.000 KM Indirektni: 100.000 KM Ukupno: 200.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u>	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 25% US Kanton: 15% Donatori: 25% Javno poduzeće: 10% JKP: 25%	
Partner(i) ⇒ Javno komunalno poduzeće	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 1.: Unaprijeđen sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 6.: Usvojena strateška dokumentacija zaštite voda	Mjera 6.1.: Izrađena strateška dokumentacija zaštite voda
Naziv programa/projekta: 6.1.1. Izrada općinskog strateškog plana zaštite od voda		
Opričdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Općina Bosanska Krupa nema kvalitetan program i plan zaštite od voda odn. odbrane od poplava. Problem se aktualizira u vrijeme visokih voda kada dođe do izlivanja rijeka Una i Krušnice, kao i manjih vodotoka u naseljima Otoka, Baštra, Jezerski, Halkići, Podvran, Drenova Glavica, Ivanjska i dr. Od poplava je ugroženo cca 250 individualnih stambenih objekata, 15 farmi i 2 objekta javnih ustanova (škole) i cca 1000 stanovnika Općine. U općini je samo djelimično riješen sistem odvodnje oborinskih voda, odnosno koristi se postojeći mješoviti kanalizacioni sistem koji je u lošem stanju i prikupljanje oborinskih voda na isti predstavlja dodatni problem. Izgrađeni kolektori u užem gradskom području nisu dovoljnog kapaciteta za prijem velikih količina oborinskih voda. Postojeći odbrambeni kanali za odbranu od poplava se ne održavaju redovno. U najvećem dijelu ugroženih područja nema izgrađenih zaštitnih objekata. Zbog velikog broja izgrađenih nelegalnih objekata u obalnom pojasu svih vodotoka dramatično se mijenja režim voda što dodatno utiče na izlivanje vodotoka u vrijeme poplava.		
Cilj/evi projekta: Izrada strateškog plana odbrane od voda će se realizirati prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 50% ⇒ 2014 - 50%	Ciljna grupa: - Lokalna zajednica - Služba civilne zaštite - Služba za prostorno uređenje - Javno komunalno poduzeće - Agencija za vodno područje rijeke Save	
Očekivani rezultati: -Izrađen dokument na osnovu kojeg će se raditi planovi i programi zaštite i odbrane od voda u općini Bosanska Krupa	Indikatori: Strateški plan zaštite od voda usvojen na sjednici OV Bosanska Krupa	
Glavne aktivnosti: - Provođenje tend.procedure odabira konsultanta - Izrada dokumenta javna rasprava - Usvajanje na sjednici OV	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2014.	
Glavni rizici: - Nedostatak sredstava u budžetu općine - Izostanak podrške nadležnih institucija	Predviđeni troškovi: Direktni: 10.000 KM Indirektni: Ukupno: 10.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektne ideje</u>	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 20% US Kanton: 30% Javno poduzeće: 50%	
Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće ⇒ Agencija za vodno područje rijeke Save, KMPVŠ	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 1.: Prihvaćena dugoročna strategija upravljanja otpadom na području općine Bosanska Krupa</p>	<p>Mjera 1.1.: Izrađena strategija upravljanja otpadom na području općine Bosanska Krupa</p>
<p>Naziv programa/projekta: 1.1.1. Izrada općinskog plana upravljanja otpadom</p>		
<p>Opravanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Sakupljanjem, odvozom i deponovanjem otpada na području općine se bavi JKP 10. Juli“ DOO Bosanska Krupa. Otpad se sakuplja sa 55% područja općine. Sav prikupljeni otpad se odlaže na privremeno odlagalište „Meždre-Vlaško do“, na koji se deponuje otpad sa općina Bosanska Krupa, Cazin i Bužim. Tehnička opremljenost je dosta loša jer se na deponiji nalaze samo radne mašine za prekrivanje otpada. Sanitarna deponija Krivodol, koja je izgrađena za potrebe općine Bosanska Krupa, a korištena za potrebe tri općine, je zbog nepravilnog održavanja i nedovoljnog kapaciteta zatvorena 2008.godine. Na području općine postoji više evidentiranih divljih deponija Deponije su udaljene od naselja u prosjeku 500 - 1000 m vazdušnom linijom. Općina ne posjeduje postrojenje za preradu ali se JKP bavi djelimičnim selektiranjem otpada tj. sakuplja papir, staklo, ambalažu, stare auto gume, PVC foliju i obojene metale.Započeti su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta. Usljed nedostataka finansijskih sredstava, niske otkupne cijene i neuređenog načina otkupa otpada ove aktivnosti nisu dale potpun rezultat. Projekat izgradnje regionalne sanitarne deponije za područje Unsko-sanskog kantona je započet prije nekoliko godina ali je zbog nekvalitetno pripremljene studijske dokumentacije i postupka odabira lokacije u više navrata doveden u pitanje. Trenutno se radi dodatna studija izvodljivosti.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Izrada plana prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 100%</p>	<p>Ciljna grupa: - Lokalna zajednica - JKP</p>	
<p>Očekivani rezultati: Izrađen općinski plan upravljanja otpadom u kom su utvrđena prava i obaveze proizvođača otpada, operatera i lokalne uprave</p>	<p>Indikatori: Plan upravljanja otpadom usvojen na sjednici Općinskog vijeća</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Imenovanje tima za izradu plana upravljanja - Snimanje stanja na terenu - Izrada plana - Usvajanje na sjednici OV</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak političke podrške</p>	<p>Predviđeni troškovi: Ukupni: 2.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 100%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće ⇒ Kant. ministarstvo za građenje USK-a</p>	<p>Nosilac projekta/implementacija/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 2.: Sva urbana područja općine obuhvaćena organizovanim prikupljanjem otpada</p>	<p>Mjera 2.1.: Obezbijedeni operativno-tehnički uslovi za prikupljanje otpada</p>
<p>Naziv programa/projekta: 2.1.1. Nabavka 1000 kanti za odvoz smeća iz urbanog dijela Bosanske Krupe</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Sakupljanjem, odvozom i deponovanjem otpada na području općine se bavi se JKP 10 Juli“ DOO Bosanska Krupa. Komunalni otpad se sakuplja sa 55% područja općine. Način prikupljanja nije potpuno uređen, otpad se odlaže u posude, plastične vreće ili kartonsku ambalažu. Odvoz se vrši prema utvrđenim danima za pojedina područja. Mjesta prikupljanja otpada u predviđenom terminu izgledaju veoma neuredno jer veliki broj neodgovornih građana ostavlja otpad prethodne večeri tako da psi lugalice raznesu dio otpada. JKP je započelo process selektivnog odlaganja otpada. Uređeno je nekoliko zelenih ostrva sa kontejnerima za razdvajanje otpada. Općina ne posjeduje postrojenje za preradu ali se JKP bavi djelimičnim selektiranjem otpada tj. sakuplja papir, staklo, ambalažu, stare auto gume, PVC foliju i obojene metale. Započeti su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta, ali zbog nedostataka finansijskih sredstava, niske otkupne cijene i neuređenog načina otkupa otpada ove aktivnosti nisu dale potpun rezultat. Jednoobrazne posude za prikupljanje otpada bi se distribuirale korisnicima i otplaćivale u prihvatljivim ratama uz račun za smeće.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Nabavka kanti za prikupljanje otpada bi se realizirala prema dinamici kako slijedi: ⇒ 2013 - 30% ⇒ 2014 - 30% ⇒ 2015 - 40%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće 	
<p>Očekivani rezultati: -Otpad je prikupljen u namjenske posude -Efikasnije prikupljanje otpada -Uredniji okoliš</p>	<p>Indikatori: 1000 domaćinstava prikuplja otpad u odgovarajuće posude</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Provođenje ten. procedure za odabir dobavljača - Isporuka kanti od strane odabranog dobavljača - Distribucija kanti korisnicima</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2015.</p>	
<p>Glavni rizici: -Nedostatak sredstava u budžetu općine i JKP -Nespremnost korisnika na kupovanje jednoobraznih posuda</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 150.000 KM Indirektni: Ukupno: 150.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Javno komunalno poduzeće: 40% Korisnici: 30% Donatori: 30%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Javno komunalno preduzeće</p>	<p>Nosilac projekta/implementacija/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 3.: Unaprijeđeno selektivno prikupljanje otpada na području općine</p>	<p>Mjera 3.1.: Sav prikupljeni otpad se deponira na pretovarnu stanicu</p>
<p>Naziv programa/projekta: 3.1.1. Izgradnja općinske pretovarne stanice i reciklažnog dvorišta</p>		
<p>Opripravljanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Sakupljanjem, odvozom i deponovanjem otpada na području općine se bavi se JKP 10 Juli“ DOO Bosanska Krupa. Komunalni otpad se sakuplja sa 55% područja općine. Način prikupljanja nije potpuno uređen, otpad se odlaže u posude, plastične vreće ili kartonsku ambalažu. Odvoz se vrši prema utvrđenim danima za pojedina područja. Mjesta prikupljanja otpada izgledaju veoma neuredno jer veliki broj neodgovornih građana ostavlja otpad prije utvrđenog termina odvoza tako da psi lutilice i mačke raznose dio otpada. JKP se bavi djelimičnim selektiranjem otpada tj. sakuplja papir, staklo, ambalažu, stare auto gume, PVC foliju i obojene metale. Započeti su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta, ali zbog nedostataka finansijskih sredstava, niske otkupne cijene i neuređenog načina otkupa otpada ove aktivnosti nisu dale potpun rezultat. Uređeno je nekoliko zelenih ostrva sa kontejnerima za razdvajanje otpada. Projekat izgradnje regionalne sanitarne deponije za područje Unsko-sanskog kantona je započet prije nekoliko godina ali je zbog nekvalitetno pripremljene studijske dokumentacije i netransparentnog postupka odabira lokacije u više navrata doveden u pitanje. Trenutno se radi dodatna studija izvodljivosti. U važećoj prostorno planskoj dokumentaciji nije određena lokacija za reciklažno dvorište i pretovarnu stanicu. Postojeće privremeno odlagalište otpada za općine Bosanska Krupa, Bužim i Cazin je moguća lokacija za izgradnju međuopćinske pretovarne stanice, ali je neophodno izvršiti analizu prostornih i ekonomskih parametara u odnosu na odabranu varijantu koncepta udruživanja u regionalnu deponiju i formiranje regionalnih centara za upravljanje otpadom.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Izgradnja općinske pretovarne stanice i reciklažnog dvorišta će se odvijati prema utvrđenoj dinamici: ⇒ 2013 - 20% ⇒ 2014 - 50% ⇒ 2015 - 30%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće - USK 	
<p>Očekivani rezultati: -Smanjenje količina otpada na mjestu nastanka -Smanjenje količina otpada na mjestu odlaganja -Smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu -Smanjenje negativnog uticaja odloženog otpada na okoliš, klimu i ljudsko zdravlje -Upravljanje proizvedenim otpadom na principima održivog razvoja</p>	<p>Indikatori: - Sav prikupljeni otpad sa područja općine Bosanska Krupa se privremeno skladišti, priprema, pretovara i transportuje prema regionalnom centru - Prikupljeni otpad se selektira na komponente i distribuira otkupljivačima</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Izmjena Prostornog plana općine i određivanje lokacije za pretovarnu stanicu - Izrada Plana upravljanja otpadom - Odabir konsultanta za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju pret. stanice i rec. dvorišta - Izrada dokumentacije - Odabir izvođača radova za izgradnju pretovarne stanice i rec. dvorišta - Tehnički prijem - Puštanje u rad</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.012.2015.</p>	
<p>Glavni rizici:</p>	<p>Predviđeni troškovi:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Negativan stav lokalnog stanovništva prema predloženoj lokaciji za izgradnju pretovarne stanice - Izostajanje političke podrške za izmjenu Prostornog plana općine - Kašnjenje u realizaciji projekta izgradnje regionalnog centra za upravljanje optadom - Neriješeno pitanje otkupa prikupljenih komponenti iz otpada - Nedostatak sredstava 	Direktni: 1.500.000 KM Indirektni: Ukupno: 1.500.000 KM
<p>Status spremnosti projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u> 	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja:</p> Općina Bosanska Krupa: 20% JKP: 20% Općine Cazin i Bužim: 20 % USK / Federacija: 10% Donatori: 30%
<p>Partner(i)</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Javno komunalno preduzeće ⇒ Kanton/Federacija 	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija:</p> Općina Bosanska Krupa

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 4.: Sanirane divlje deponije na području općine</p>	<p>Mjera 4.1.: Sanirane evidentirane divlje deponije na području općine</p>
<p>Naziv programa/projekta: Sanacija deponije Krivodol u Bosanskoj Krupi</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Na području općine postoji više evidentiranih divljih deponija i to Vlaški do - Perna, Hambar dolina - Perna, Krivodol - Ljusina, Vranjska i Petrovići. Deponije su udaljene od naselja u vazdušnom linijom u prosjeku 500 - 1000 m. Nisu u blizini površinskih vodotoka, osim deponije Vranjska koja je iznad Krušničkog vrela, ali zbog pedološkog sastava tla, procjedne vode se izljevaju u okolno tlo. Sanitarna deponija Krivodol je izgrađena 2000.godine u skladu sa važećim standardima EU i projektiranog kapaciteta za potrebe općine Bosanska Krupa, ali je korištena za deponovanje otpada iz općina Cazin, Bužim i Bosanska Krupa. Deponija se zbog nereguliranih međusobnih odnosa operatera iz sve tri općine nije održavala na odgovarajući način, niti je bilo potpune kontrole nad odlaganjem otpada tako da je nakon nekoliko godina odlukom nadležnog kantonalnog inspektora zatvorena. Međutim, i dalje se vršilo nekontrolirano deponovanje svih vrsta otpada što je pogodovalo razmnožavanju glodavaca i pasa lotalica, tako da je lokacija postala izvor zaraze za lokalno stanovništvo, naročito u vrijeme visokih temperatura. Urađen je projekat sanacije deponije.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Sanacija deponije Krivodol bi se prema dinamici trebala realizirati: ⇒ 2013 - 20 % ⇒ 2014 - 50% ⇒ 2015 - 30%</p>	<p>Ciljna grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalna zajednica - Javno komunalno poduzeće 	
<p>Očekivani rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konzervirana deponija - Smanjeni negativni uticaji na vodu, tlo i vazduh - Smanjena mogućnost zaraze ljudi i životinja 	<p>Indikatori: Deponija Krivodol sanirana i ne koristi se za dalje odlaganje otada</p>	
<p>Glavne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje tenderske procedure za odabir izvođača - Izvođenje radova na sanaciji i konzervaciji deponije - Tehnički prijem radova - Operater provodi monitoring na deponiji nakon završ. radova 	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013.-31.12.2015.</p>	
<p>Glavni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak finansijskih sredstava 	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 1.200.000 KM Ukupno: 1.200.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) <u>Tehnička dokumentacija i analiza troškova</u> d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja 	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa: 10% USK/ Federacija: 10% Donatori: 80%</p>	
<p>Partner(i)</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Odabrani izvođač ⇒ JKP 	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 5: Deminirano 500.000 m² zemljišta zagađenog minsko-eksplozivnim sredstvima</p>	<p>Mjera 5.1.: Čišćenje prirodnih i privrednih resursa od mina</p>
<p>Naziv programa/projekta: 5.1.1.Deminiranje 150.733 m² područja Kajtezi u općini Bosanska Krupa</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Procjena o broju zaostalih mina na Općini Bosanska Krupa se kreće od 15.000 do 20.000 mina. Općina Bosanska Krupa i njeno stanovništvo suočeno je i nažalost živi i radi pokraj minskih polja (rizičnih površina), u potrebi za ekonomskim preživljavanjem kao alternativu prihvataju i rizik svjesnog ulaska u sumnjive površine. Prema podacima Službe za civilnu zaštitu na Općini Bosanska Krupa poslije minulog rata od neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS-a) stradalo je 16 građana. Sumnjiva površina je 27,89 ha. Ugroženost Općine Bosanska Krupa i njenog stanovništva od mina i NUS-a i dalje je prisutna u svakodnevnom životu, pored opasnosti za živote ljudi onemogućeno je korištenje prirodnih resursa, što u konačnici predstavlja kočnicu ukupnog razvoja Općine.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Deminiranje područja bi se realiziralo prema utvrđenoj dinamici: ⇒ 2012 - 20% ⇒ 2013 - 40% ⇒ 2014 - 40%</p>	<p>Ciljna grupa: -Stanovništvo naselja Kajtezi -Stanovništvo cijele općine Bosanska Krupa -Služba za civilnu zaštitu</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Deminirane površine - Zaštićeni ljudski životi - Očišćene poljoprivredne i šumske površine I stavljene u funkciju razvoja općine</p>	<p>Indikatori: -150.733 m² područja Kajtezi u općini Bos.Krupa očišćeno od mina</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Stavljanje područja na Listu prioriteta RU BH MAC - Obilazak predloženih lokacija - Pripremne aktivnosti (sanitetska i PP zaštita) - Deminiranje - Dobivanje certifikata o sigurnosti područja</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012.-31.12.2014.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak finansijskih sredstava - Nedostatak ljudstva i materijalno tehničke podrške</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 500.000 KM Ukupno: 500.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Kanton/Federacija: 50% Donatori: 50 %</p>	
<p>Partner(i): ⇒ RU BH MAC Bihać</p>	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa, Služba za civilnu i protivpožarnu zaštitu</p>	

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 6.: 80% poljoprivrednih proizvođača sa područja općine Bosanska Krupa upoznato sa principima integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Mjera 6.1.: Kontinuirana edukacija poljoprivrednih proizvođača o principima integralne poljoprivredne proizvodnje</p>
<p>Naziv programa/projekta: 6.1.1. Edukativne radionice o održivoj poljoprivrednoj proizvodnji i primjeni agrotehničkih mjera</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta:</p> <p>Strateški izazov za općinu Bosanska Krupa je kako kontrolisano koristiti prirodne resurse u funkciji održivog razvoja, kako iskoristiti zdravu sredinu, prirodna bogatstva i vrijedno stanovništvo i efektuirati ove prednosti u turizmu, proizvodnji zdrave hrane i prerađivačkim industrijama, te zadržati mlade obrazovane kadrove u gradu. Općina Bosanska Krupa ima potencijale za razvoj stočarstva, proizvodnje mlijeka i mesa, meda, povrtlarstva, voćarstva, te ekološke poljoprivrede. Procjena Općinske službe za razvoj, poduzetništvo i obrt je da na području općine ima oko 5000 seoskih domaćinstava. Prema zvaničnim podacima privrednih subjekata koji se bave otkupom, poljoprivrednih proizvodnjom za tržište proizvodi 500 domaćinstava i to su uglavnom proizvođači mlijeka. Evidentan je rast broja poljoprivrednih proizvođača povrtlara tako da je organiziranje edukativnih radionica o primjeni „dobre prakse“ jedan od prioritetnih zadataka nadležne općinske Službe za poljoprivredu. Primjena „dobre poljoprivredne prakse“ obuhvata i bolje planiranje, precizniju primjenu gnojiva i zaštitnih sredstava, održavanje boljeg proizvodnog stanja tla, odgovorno i propisano držanje životinja odn. kvalitetniju i bolju dugoročnu isplativost proizvodnje. Kontinuirana edukacija poljoprivrednih proizvođača i uvođenje i primjena novih tehničko-tehnoloških dostignuća i standarda u proizvodnji, organizovanje proizvođača u udruženja, povezivanje sa prerađivačkim kapacitetima i otkupnim centrima, uslov su razvoja tržišno orijentirane poljoprivredne proizvodnje.</p> <p>Projekat „dobre poljoprivredne prakse“ će se realizirati u dva segmenta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promocija i razvoj mjera Dobre poljoprivredne prakse DPP: ova komponenta obuhvata više aktivnosti: predavanja, dane polja, zasijavanje demonstracijskih površina DPP, saradnju sa lokalnom zajednicom na popularizaciji prihvatljivih tehnika u poljoprivrednoj proizvodnji. 2. Program podizanja javne svijesti: kroz sve vidove komunikacije - internet, televiziju, publikacije, nastupe i edukativni materijal projekta će se prenositi stečena iskustva u promociji i provedbi postupaka zaštite okoliša u poljoprivrednoj proizvodnji. Time će se uticati na širok krug zainteresiranih, prvenstveno nosioce poljoprivredne proizvodnje, ali i sve ostale građane za koje je takođe važno da budu informisani o procesima kroz koje prolaze poljoprivrednici. 		
<p>Ciljevi projekta: Projekat edukacije poljoprivrednih proizvođača će se realizirati prema sljedećoj dinamici: ⇒ 2012 - 50% ⇒ 2013 - 50%</p>	<p>Ciljna grupa: - Poljoprivredni proizvođači - Služba za poljoprivredu</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Viši nivo znanja poljoprivrednika - Umanjena količina korištenja pesticida - Očuvanje prirodnih resursa - Niži troškovi, bolji prinos i povećana zarada - Mogućnost certificiranja poljoprivrednih proizvoda - Povećana konkurentnost</p>	<p>Indikatori: - Smanjena upotreba pesticida za 50% - Povećan urod za 20%</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Imenovanje tima za implementaciju projekta</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina):</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Angažman konsultanata - Tehnička priprema radionica (edukativni i terenski dio) - Medijska kampanja 	01.01.2012.-31.12.2013.
<p>Glavni rizici:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Mala zainteresiranost poljoprivrednih proizvođača -Slaba podrška nadležnih institucija viših nivoa vlasti 	<p>Predviđeni troškovi:</p> <p>Direktni: 5.000 KM</p> <p>Indirektni: KM</p> <p>Ukupno: 5.000KM</p>
<p>Status spremnosti projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u> 	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja:</p> <p>Općina Bosanska Krupa: 10%</p> <p>Kanton/Federacija: 90%</p>
<p>Partner(i)</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Poljoprivredni zavod USK ⇒ Poljoprivredni fakultet Sarajevo 	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija:</p> <p>Općina Bosanska Krupa, Služba za poljoprivredu</p>

<p>Strateški cilj 2.: Uspostavljen ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom na cijelom području općine Bosanska Krupa, uklonjena minsko-eksplozivna sredstva i primijenjeni principi integralne poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Operativni cilj 7.: Unaprijeđena ruralna infrastruktura za 20 %</p>	<p>Mjera: 7.1. Rekultivirano 20 % poljoprivrednog zemljišta</p>
<p>Naziv programa/projekta: 7.1.1. Rekultivacija poljoprivrednog zemljišta u Jezerskim barama – II faza</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta:</p> <p>Fizički gubitak poljoprivrednog zemljišta predstavlja stalni gubitak zemljišta, a izazivaju ga erozije, izgradnja saobraćajnica, naselja i industrijskih objekata. U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od poplava vršena je sanacija vodotoka u užem gradskom području. Šire gradsko područje uz rijeke Unu i Krušnicu, područje Baštre i Jezerskih bara još uvijek je područje visokog rizika.</p> <p>Selo Jezerski je smješteno na sjeverozapadu općine Bosanska Krupa, površine 31,7 km², 3015 stanovnika, 861 domaćinstvo, veoma razuđeno selo sa više naselja. Većina radno sposobnog stanovništva je opredijeljena na bavljenje poljoprivredom. U samom centru sela su velike površine poljoprivrednog zemljišta koje se zbog čestog izlivanja potoka Kamarica i podzemnih voda koje se slijevaju sa okolnih brda ne koristi u punom kapacitetu. Općina je već realizirala prvu fazu projekta i regulisala dio potoka.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Projekat edukacije poljoprivrednih proizvođača će se realizirati prema sljedećoj dinamici: ⇒ 2012 - 100%</p>	<p>Ciljna grupa: - Vlasnici poljoprivrednog zemljišta u Jezerskim barama - Stanovništvo MZ Jezerski - Općina Bosanska Krupa</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Poboljšan kvalitet poljoprivrednog zemljišta - Smanjena mogućnost plavljenja - Povećane površine za razvoj urbanih sadržaja u naselju</p>	<p>Indikatori: 5 ha rekultivisanog poljoprivrednog zemljišta</p>	
<p>Glavne aktivnosti: -Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa -Provođenje tenderske procedure za odabir izvođača radova -Izvođenje radova -Tehnički prijem</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012.-31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Ponavljanje tenderske procedure - Imovinsko-pravni odnosi</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 37.000 KM Ukupno: 5.000KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) <u>Tehnička dokumentacija i analiza troškova</u> d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja</p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: KM poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 100%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Kant. min. poljoprivrede</p>	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Služba za poljoprivredu općine Bos. Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 3. : Povećana održiva potrošnja energije i primijenjeni energetske efikasni sistemi u općini Bosanska Krupa</p>	<p>Operativni cilj 1.: Smanjena potrošnja električne energije u javnim objektima u općini Bosanska Krupa za 20% primjenom principa energetske efikasnosti</p>	<p>Mjera 1.1.: Smanjenje potrošnje električne energije za 20% u objektima koji su u vlasništvu općine Bosanska Krupa primjenom principa energetske efikasnosti</p>
<p>Naziv programa/projekta: 1.1.1. Ugradnja regulatora potrošnje na 57 mjernih mjesta ulične rasvjete u Bosanskoj Krupi</p>		
<p>Opravljanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: U općini Bosanska Krupa se oko 2,5% općinskog budžeta izdvaja za troškove sistema javne rasvjete. Godišnji troškovi električne energije sistema javne rasvjete iznose oko 180.000 KM, ukupno se potroši oko 900.000 kWh. Značajan dio sistema javne rasvjete održava sa zastarjelim tehnološkim rješenjima počevši od sijalica do samih svjetiljki čije tehničke i energetske karakteristike više ne zadovoljavaju standarde. Sijalice su izložene vanjskim uticajima pa brzo pregaraju a svjetlosni učinak je daleko ispod razine današnjih svjetiljki manje snage jer uopće nema optičkog dijela. Prvi korak u realizaciji projekta smanjenja troškova javne rasvjete je ugradnja vremenskih satova - automatskih regulatora potrošnje na mjerna mjesta javne rasvjete. U seoskim mjesnim zajednicama će biti regulirano automatski isključivanje u periodu 00 - 05 sati ujutro a u gradskom području 01 - 05 sati ujutro. Ukupno će se ugraditi 57 regulatora. Prema proračunu ukupna ušteda u odnosu na postojeću potrošnju bi iznosila cca 30.000 kWh/mjesečno odn. do 40% mjesečne potrošnje.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Ugradnja vremenskih regulatora kojim će se ispuniti očekivani operativni ciljevi će se odvijati kako slijedi: ⇒ 2012 - 50 % ⇒ 2013 - 50 %</p>	<p>Ciljna grupa: Služba za komunalne djelatnosti Služba za finansije Lokalna zajednica</p>	
<p>Očekivani rezultati: -Smanjenje troškova za javnu rasvjetu do 40% -Smanjenje emisije CO2 u atmosferu</p>	<p>Indikatori: Manji računi za za javnu rasvjetu za 40%</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Provođenje procedure javne nabavke za izbor izvođača - Ugradba regulatora na mjerna mjesta - Monitoring uštede</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.03.2012. – 31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak sredstava u budžetu</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 10.000 KM Indirektni: Ukupno: 10.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja</p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Budžet općine 100%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Odabrani izvođač</p>	<p>Nosilac implementacija/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

Strateški cilj 3.: Povećana održiva potrošnja energije i primijenjeni energetska efikasni sistemi u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 2. : Obnova školskih objekata i unapređenje komfora primjenom energetske efikasnosti	Mjera 2.1.: Urađena analiza građevinskih karakteristika školskih objekata sa aspekta toplotne zaštite (OC2)
Naziv programa/projekta: 2.1.1. Projekat poboljšanja termičke zaštite objekta Prve osnovne škole u Bosanskoj Krupi		
Opravanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Objekat Prve osnovne škole u Bosanskoj Krupi je izgrađen prije četrdeset godina. Usljed različitih štetnih uticaja kroz period eksploatacije došlo je do oštećenja konstrukcije objekta, naročito sa aspekta termičke zaštite. Objekat je izgrađen bez termoizolirajućeg sloja sa drvenom krovnom konstrukcijom sa pokrovom od salonita. Nedavno je izvršena rekonstrukcija krovništva. U zimskom periodu su veliki troškovi zagrijavanja prostorija i veoma je nepovoljan režim razmjene toplote i strujanja vazduha. Kao osnova za projekat urađena je analiza sadašnjeg stanja termičke zaštite objekta i prijedlog mjera za poboljšanje stanja. Predložena mjera je umanjeње koeficijenta prolaznosti toplote kroz vanjske površine objekta na najefikasniji način koji se može postići zamjenom postojeće vanjske stolarije i izradom fasade sa termoizolacijom. Proračun sadašnje i buduće potrošnje ogrijeva nakon sanacije objekta pokazuje da bi se ukupno godišnje uštedilo oko 68% količine potrebnih energenata ili finansijski prikazano oko 10.000 KM. Na ovaj način bio bi zadovoljen energetska komfor kao i unaprijeđen vizuelni izgled objekta, odn. bila bi zadovoljena ekonomska i ekološka opravdanost.		
Cilj/evi projekta: Ugradnja vanjske stolarije i termoizolacije vanjskih zidova škole će se odvijati kako slijedi: ⇒ 2012 - 30 % ⇒ 2013 - 70 %	Ciljna grupa: Učenici i nastavnici Prve osnovne škole Rekreativci koji koriste fis.salu POŠ Općina Bosanska Krupa	
Očekivani rezultati: - Smanjenje troškova za energente za 68% - Komforniji boravak u školi - Unapređenje vizuelnog izgleda objekta	Indikatori: Ukupna godišnja ušteda troškova ogrijeva cca 10.000 KM	
Glavne aktivnosti: - Tenderska procedura za izradu projekta i radova - Izrada glavnog projekta sanacije objekta - Izvođenje radova - Tehnički prijem objekta	Period implementacije (mjesec/godina): 01.07.2012. – 01.07.2013.	
Glavni rizici: - Nedostatak potrebnih sredstava	Predviđeni troškovi: Direktni: 145.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova <u>d) Projektni prijedlog</u> e) Projektna ideja	Izvori financiranja/sufinanciranja: Budžet općine 20% Kanton: 30% Donatori: 50%	
Partner(i) : Kant min. obrazovanja, Općina BK	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Prva osnovna škola	

Strateški cilj 3.: Povećana održiva potrošnja energije i primijenjeni energetska efikasni sistemi u općini Bosanska Krupa	Operativni cilj 3.: 50 % stanovnika urbanog dijela grada koristi toplotnu energiju proizvedenu iz biomase	Mjera: 3.1.: Instaliranje pogona za proizvodnju električne i toplinske energije iz biomase
Naziv programa/projekta: 3.1.1. Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz biomase		
Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Općina Bosanska Krupa nema riješeno pitanje gradske toplane. Preko 80 % stanovništva koristi ogrjevno drvo za zagrijavanje individualnih stambenih objekata. U kolektivnom stambenom kompleksu su ugrađene instalacije centralnog grijanja ali sistem nikada nije profunkcionirao. Većina javnih objekata ima vlastite instalacije centralnog grijanja. Prostornim planom općine Bosanska Krupa planirana je izgradnja radnih zona koje su potencijalne lokacije za izgradnju gradske toplane. Jedna od predviđenih lokacija se nalazi na južnom dijelu općine u okviru radne zone Pučenik, u manje naseljenom dijelu pored Regionalnog puta Bosanska Krupa - Sanski Most. Svrha izgradnje kombiniranog energetske objekta je proizvodnja električne energije i pouzdana i dugoročna isporuka toplinske energije gradu Bosanska Krupa. Proizvodnja električne i toplinske energije će se temeljiti na ekološki prihvatljivim modernim tehnologijama, koje su ujedno i ekonomične u pogledu iskorištenosti energije. Kao primarno gorivo u parnim kotlovima će se koristiti drvena biomasa. Jedna od varijanti je da se kao biogorivo koriste ostaci iz postojeće poljoprivredne proizvodnje i namjenska sjetva sirovine na površinama lošijeg kvaliteta.		
Cilj/evi projekta: Izgradnja postrojenja će se odvijati kako slijedi: ⇒ 2015 - 30 % ⇒ 2016 - 40 % ⇒ 2017 - 30 %	Ciljna grupa: - Stanovništvo urbanog dijela grada Bosanska Krupa	
Očekivani rezultati: - Smanjenje troškova za energente u domaćinstvu za za 30% - Poboľšan kvalitet zraka - Sanitarno čišćenje šuma - Sačuvan okoliš	Indikatori: - 800 domaćinstava urbanog dijela Bosanske Krupe koristi toplotnu energiju proizvedenu iz biomase	
Glavne aktivnosti: - Izrada studije izvodljivosti - Tenderska procedura za izradu tehn.dokumentacije - Izrada projektne dokumentacije - Tenderska procedura odabir izvođača radova - Izvođenje radova na instaliranju postrojenja i prijem	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2015. – 31.12.2017.	
Glavni rizici: - Nedostatak sredstava -Nezainteresiranost stanovništva	Predviđeni troškovi: Direktni: 3.000.000 KM Ukupno: 3.000.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) Projektna ideja	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina 10% Potencijalni investitori 50% Lokalno stanovništvo 10% Donatori 30%	
Partner(i) : Zainteresirani investitori, Lokalno stanovništvo	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

Strateški cilj 3.: Povećana održiva potrošnja energije i primijenjeni energetske efikasni sistemi u općini Bos.Krupa	Operativni cilj 4.: 10% građana educirano o koristima od poboljšanja energetske efikasnosti u domaćinstvu	Mjera 4.1.: 5% građana upoznato sa mogućnostima primjene energetske efikasnosti u zgradarstvu
Naziv programa/projekta: 4.1.1. Provođenje javne kampanje o mogućnostima energetske osvještavanja zgradarstva		
Opravljanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Jedna od osnovnih barijera implementaciji mjera energetske efikasnosti (EE) i korištenja obnovljivih izvora energije je neinformiranost, neznanje, te nedovoljno izražena svijest o potrebi zaštite okoliša. Energetska efikasnost u zgradarstvu utiče na smanjenje potrošnje svih oblika energije, ugodniji i kvalitetniji boravak u zgradi, uz duži životni vijek zgrade, te pridonosi zaštiti okoliša i smanjenju emisija štetnih plinova u okoliš. Za krajnjeg korisnika - građanina je najveća korist u smanjenju računa za grijanje, hlađenje i električnu energiju. Cijene energije i energenata će, zbog globalnih i lokalnih razloga, u idućem razdoblju i dalje rasti - što će uticati na porast troškova života i stanovanja. Izgradnja novih objekata - energetske osvještavanje građevinarstvo ima za cilj smanjiti gubitke topline iz zgrade poboljšanjem toplinske izolacije vanjskih elemenata i povoljnim odnosom obima i volumena zgrade, povećati toplinske dobitke u zgradi orijentacijom zgrade i korištenjem sunčeve energije, koristiti obnovljive izvore energije, te povećati energetske efikasnosti sistema grijanja i hlađenja. Informiranost stanovništva općine Bosanska Krupa o mogućnostima energetske osvještavanja građevinarstva je zbog nezainteresiranosti i niskog standarda života još uvijek veoma oskudna tako da edukativni projekti trebaju biti prioritet u projektima energetske efikasnosti. U sklopu projekta će se održati Javna tribina pod nazivom „Mogućnosti energetske osvještavanja zgradarstva“. Cilj javne tribine je predstaviti dugoročne koristi iz korištenja energetske prihvatljivih materijala prilikom izgradnje javnih, stambenih i drugih objekata. Nakon toga predstaviti će se energetske potencijali općine Bosanska Krupa - mogući projekti, kao i aktivnosti u koje se samostalno mogu uključiti svi građani. Realizaciju projekta će pratiti medijska kampanja na lokalnom radiju. Također će biti urađen promotivni materijal koje će se distribuirati putem volontera na svim javnim mjestima.		
Cilj/evi projekta: - Projekat će se odvijati prema sljedećoj dinamici: ⇒ 2012 - 50% ⇒ 2013 - 50%	Ciljna grupa: - Privatni sektor - Učenici i nastavnici - Stanovništvo općine Bosanska Krupa	
Očekivani rezultati: - Podignut nivo znanja o EE u zgradarstvu - Kvalitetnija izgradnja EE objekata - Doprinos zaštiti okoliša i smanjenju emisija štetnih plinova u okoliš	Indikatori: - 50 posjetilaca javne tribine - 200 distribuiranih brošura o en. efikasnosti - 500 distribuiranih letaka o EE	
Glavne aktivnosti: - Organizacija javne tribine - Izrada promomaterijala o EE - Medijska kampanja projekta	Period implementacije (mjesec/godina): 01.09.2012. – 01.09.2013.	
Glavni rizici: -Nedostatak sredstava -Nezainteresiranost stanovništva za temu	Predviđeni troškovi: Direktni: 5.000 KM Ukupno: 5.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u>	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina 50% Donatori 50%	
Partner(i) ⇒ Resursne osobe iz oblasti EE ⇒ Učenici i nastavnici srednjih škola	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

<p>Strateški cilj 4.: Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno-historijsko naslijeđe općine Bosanska Krupa</p>	<p>Operativni cilj 1.: Valorizovano stanje i identifikovane mjere zaštite biološke raznolikosti, prirodne i kulturno-historijske baštine</p>	<p>Mjera 1.1.: Identificirana, klasificirana i valorizirana sva dobra kulturno-historijskog naslijeđa na području općine</p>
<p>Naziv programa/projekta: 1.1.1. Evidentiranje svih dobara kulturno-historijskog naslijeđa na području općine Bosanska Krupa</p>		
<p>Opravdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Odnos prema spomenicima kulture je pravno regulisan Deytonskim sporazumom i pratećim zakonskim aktima. U tom smislu je općina preuzela obaveze da evidentira i valorizuje sve spomenike kulture na području općine Bosanska Krupa. Spomenici kulture se, kao element planiranja, moraju uvrstiti i u prostorno-plansku dokumentaciju općine. Neki od spomenika kulture se već nalaze na Privremenoj listi Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika: Tvrđava Stari grad u Bosanskoj Krupi, Stari grad Jezerski i Zavičajna zbirka Boška Karanovića. Na privremenoj listi za proglašenje se nalaze i Filijalna crkva u Bosanskoj Krupi, Mlinovi Otoka i Stari grad Otoka. Prema raspoloživim historijskim podacima na području općine se nalazi još objekata i lokacija koje je potrebno identifikovati, dokumentovati, klasificirati i valorizirati odn. uspostaviti mjere zaštite, nivoe i metode intervencije i način korištenja spomenika. Uposlenici Službe za prostorno uređenje bi zajedno sa predstavnicima Kant. zavoda za zaštitu spomenika na osnovu raspoloživih podataka obišli sve potencijalne lokacije i uz pomoć lokalnog stanovništva evidentirali sve podatke. Nakon toga bi se uputio zahtjev nadležnoj instituciji za valorizaciju evidentiranih spomenika. Za sve spomenike koji se odlukom proglašavaju spomenikom biće potrebno izraditi provedbenu plansku dokumentaciju za potrebne intervencije u svrhu zaštite i koštenja.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Ova projektna aktivnost će se odvijati u periodu: ⇒ 2012 - 50% ⇒ 2013 - 50%</p>	<p>Ciljna grupa: -Lokalna zajednica</p>	
<p>Očekivani rezultati: Evidentirani svi dostupni kulturno-historijski spomenici na području općine</p>	<p>Indikatori: -Izveštaj radne grupe za identifikaciju spomenika Lista spomenika kulturno-historijskog naslijeđa</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Imenovanje tima za obilazak lokacija - Analiza postojeće dostupne arhivske građe - Snimanje stanja na terenu - Izrada izvještaja i liste lokacija spomenika</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): - 01.06.2012. – 31.06.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak pouzdanih podataka - Devastiranost potencijalnih lokacija - Nezainteresiranost lokalnog stanovništva</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 2.000 KM Indirektni: Ukupni: 2.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 100%</p>	
<p>Partner(i): Zavod za zaštitu spomenika USK-a i Fed.</p>	<p>Nosilac projekta/implementacija/monitoring i evaluacija: Općina Bos. Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 4.: Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno historijsko nasljeđe općine Bosanska Krupa</p>	<p>Operativni cilj 1.: Valorizovano stanje i identifikovane mjere zaštite biološke raznolikosti, prirodne i kulturno-historijske baštine</p>	<p>Mjera 1.2.: Usaglašene aktivnosti na očuvanju prirodnih vrijednosti općine Bosanska Krupa sa naprednim evropskim/svjetskim kriterijima</p>
<p>Naziv programa/projekta: 1.2.1. Izrada provedbene prostorno-planske dokumentacije zaštićenog spomenika Stari grad Jezerski</p>		
<p>Opriprdanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Nacionalni spomenik Stari grad Jezerski je graditeljska cjelina građena u 13-om stoljeću Castrum Hiesera. Unutar zidina se nalazi okrugla kula viša od 20 m. Vanjska kamena ograda ili bedem je visine 4m sa velikim vratima. Zabilježeno je da je gradila Bužimka djevojka, a kameni zid su podigli Turci i služio je za odbranu od neprijatelja. Odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom objavljena je u Sužbenom glasniku BiH br. 32/03). Unutar zidina grada su izgrađeni stambeni objekti i džamija. Svi objekti su u funkciji. U svrhu zaštite spomeničkog područja potrebno je uraditi projekat restauracije i revitalizacije, odn. stavljanje spomenika u savremene tokove života.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Izrada dokumentacije bi se realizirala: ⇒ 2013 - 100%</p>	<p>Ciljna grupa: - Stanovništvo MZ Jezerski - Općina Bosanska Krupa</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Urađena projektna dokumentacija - Stvoreni uvjeti za izvođenje radova na restauraciji i zaštiti spomenika - Ugodniji život stanovnika Starog grada - Stavljanje spomenika u funkciju turizma</p>	<p>Indikatori: - Urađen projekat restauracije i revitalizacije</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Provođenje tend. rocedure za izbor projektanta i revizora - Izrada projektne dokumentacije - Revizija projektne dokumentacije</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013.- 31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak finasijskih sredstava</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 10.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina: 50% Kanton/Federacija 50%</p>	
<p>Partner(i) ⇒ Zavod za zaštitu spomenika USK-a ⇒ Zavod za zaštitu spomenika FBiH</p>	<p>Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

<p>Strateški cilj 4.: Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno historijsko nasljeđe općine Bosanska Krupa</p>	<p>Operativni cilj 1.: Valorizovano stanje i identifikovane mjere zaštite biološke raznolikosti i prirodne i kulturno-historijske baštine</p>	<p>Mjera 2.1.: Definirana područja posebnog obilježja od značaja za Federaciju na području općine Bosanska Krupa</p>
<p>Naziv programa/projekta: 2.1.1. Izrada studije izvodljivosti za proglašenje rijeke Krušnice područjem posebnog obilježja</p>		
<p>Opravljanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Rijeka Krušnica je planinska rijeka, do 20 m širine sa prosječnom dubinom od 1-4 m. Dužina rijeke je 7,5 km. Temperatura vode kreće se na samom izvoru od 8-9 °C, pa do 12-13 °C na mjestu gdje se ulijeva kao desna pritoka Une. Apsolutno čista planinska rijeka, pitka voda smaragdno zelene boje i izvorom sa kojim se ne može porediti niti jedan u regionu. Ogromni kapacitet, protok sa dubinom u samom izvoru od preko 120 metara. Pretpostavlja se da su vrelo rijeke Krušnice i Crno jezero u kanjonu Une, između Bihaća i Bosanske Krupe, povezani i da sadrže nevjerovatne količine pitke vode. Vrelo je mnogo dublje i mnogo šire nego što se pretpostavljalo. Pronađene su i istražene, do sada nepoznate galerije neobično velikih dimenzija - dužine 750 metara, koje se spuštaju i ispod dubine od 112 metara. Širina galerija kreće u rasponu 5 - 20 metara, velike je visine, pa se stiče dojam da je Krušnica smještena u jednom velikom podzemnom, vodom ispunjenom kanjonu. O posebnosti i prirodnoj vrijednosti rijeke Krušnice svjedoči njeno jedinstveno bogatstvo flore i faune - prisustvo riječnog raka, endemskih vrsta riba i autohtone pastrmke. Tu se nalaze i razne vrste ljekobilja, trava, rijetkih paprati, niskog i visokog raslinja. U svrhu zaštite prirodnog fenomena kao što je rijeka Krušnica, radi očuvanja životinjskih i biljnih vrsta i radi zaštite od privatizacije i zloupotrebe u korištenju prirodnih resursa pokrenute su aktivnosti na koordinaciji sa svim zainteresiranim organizacijama, ekspertima i aktivistima.</p>		
<p>Cilj/evi projekta: Ova porjektna aktivnost će se odvijati u periodu: ⇒ 2012 - 20% ⇒ 2013 - 80%</p>	<p>Ciljna grupa: - Lokalna zajednica</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Obezbijeđeno očuvanje i zaštita postojećih valoriziranih vrijednosti - Uspostavljen trajni monitoring prirodnih vrijednosti - Određeni uvjeti korištenja prostora - Uspostavljena primjerena turistička koncepcija - Stvoreni uvjeti za naučne i obrazovne aktivnosti</p>	<p>Indikatori: Izrađena Studija o zaštiti rijeke Krušnice</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Imenovanje tima za implementaciju projekta - Provođenje javnog natječaja za izbor nosioca izrade Studije - Provođenje zakonom utvrđene procedure izrade Studije - Donošenje odluke o proglašenju zaštite rijeke Krušnice (nadležnost Kant. skupštine) - Provođenje odluke</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2012. – 31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak finansijskih sredstva - Nedostatak političke podrške za realizaciju projekta</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 5.000 KM Indirektni: Ukupni: 5.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog</p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa 50% Kanton/Federacija 50%</p>	

e) <u>Projektna ideja</u>	
Partner(i) ⇒ Fond za zaštitu okoliša FBiH ⇒ Fed. min. okoliša i turizma ⇒ Fed. min. prostornog uređenja	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa

Strateški cilj 4.: Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno historijsko nasljeđe općine Bosanska Krupa	Operativni cilj 3.: Uspostavljena aktivna zaštita kulturno-historijskog nasljeđa	Mjera 3.1.: Kulturno-historijski spomenici zaštićeni i stavljeni u funkciju razvoja
Naziv programa/projekta: 3.1.1.Realizacija projekta prekogranične saradnje „Na granici carstava”		
Opripravljenost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Stari grad Pset je lociran u samom centru Bosanske Krupe, na obali rijeke Une. Tokom historije uvijek se nalazio na samoj liniji razdvajanja zaraćenih strana - „na granici carstava“ i u tim sukobima dolazilo je do velikih oštećenja spomenika. Budući da je veoma interesantna destinacija za turiste koji posjećuju općinu, sadašnje stanje spomenika predstavlja potencijalnu opasnost. Oštećenja nastala usljed neredovnog održavanja uzrokuju povremeno obrušavanje kamenih zidina na pristupne staze spomeniku i na pješačku zonu izgrađenu u podnožju “Starog grada”. Ovim projektom se žele sanirati najveća oštećenja i učiniti pristup spomeniku sigurnijim. Pored radova na sanaciji dijela zidina Starog grada planira se prikupiti relevantna historijska građa i objediniti u brošuri “Stari grad Pset”. Također se projektom planira organiziranje Okruglog stola na temu “Stari gradovi u dolini rijeke Une- jedinstvena ponuda u funkciji održivog turizma”, u sklopu kojeg će se održati i manifestacija “Buđenje”. U realizaciji manifestacije „Buđenje“ će učestvovati učenici osnovnih i srednjih škola, članovi Udruženja mladih-Conventus, lokalnih bendova mladih, Centra za kulturu. Scenska tematska manifestacija o neuništivosti jednog grada u historijski kreiranim kostimima, će postići edukacijski efekt kod lokalnog stanovništva i posjetitelja i doprinijeti očuvanju kulturno-historijskog materijalnog i nematerijalnog nasljeđa.		
Ciljevi projekta: Projekat će se odvijati prema utvrđenoj dinamici: ⇒ 2013 - 50% ⇒ 2014 - 50%	Ciljna grupa: -Lokalna zajednica -Posjetioci općine Bosanska Krupa i šire regije	
Očekivani rezultati: - Sanirani dijelovi zidina Starog grada - Izrađena brošura - Poboljšana turistička ponuda općine - Uspostavljena dobra regionalna saradnja	Indikatori: -Sanirano 110 m ² zidova Starog grada -Održan okrugli sto na kom je učestvovalo 30 učesnika -Održana manifestacija na kojoj je učestvovalo 500 posjetilaca -Izrađena brošura u 100 primjeraka	
Glavne aktivnosti: - Provođenje tenderske procedure za odabir izvođača radova i nadzornog organa na sanaciji oštećenih zidina - Izvođenje i tehnički prijem radova - Organizacija scenske manifestacije - Organizacija okruglog stola - Izrada promotivnog materijala i brošure	Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.012.2014.	
Glavni rizici: - Nedostatak finansijskih sredstava	Predviđeni troškovi: Ukupno: 45.000 KM	
Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) <u>Projektan prijedlog</u> e) Projektan ideja	Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa: 15% Donatori: 85%	
Partner(i) ⇒ Općine Sisačko-moslavačke županije u RH ⇒ Općine Ključ, Bosanski Petrovac i Tešanj ⇒ Udruženje mladih Conventus Bosanska Krupa	Nosilac implementacije/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa	

<p>Strateški cilj 4.: Sačuvana, adekvatno vrjednovana i u funkciju održivog razvoja stavljena biološka raznolikost, prirodno i kulturno historijsko nasljeđe općine Bosanska Krupa</p>	<p>Operativni cilj 4.: Osigurano kontrolirano korištenje prirodnih resursa u funkciji održivog razvoja</p>	<p>Mjera 4.1.: Ograničeni negativni efekti na okoliš izazvani prirodnim i ljudskim djelovanjem</p>
<p>Naziv programa/projekta: 4.1.1. Izrada Strategije korištenja prirodnih i obnovljivih resursa općine Bosanska Krupa</p>		
<p>Opravanost (problem i rješenje) i kratak opis programa/projekta: Generalno gledano područje općine Bosanska Krupa je zdrava i ekološki čista sredina, bogata čistim vodotocima, šumama, nezagađenim vazduhom i zemljištem. Međutim, da bi se ovakvo stanje sačuvalo, unaprijedilo i omogućilo održivo iskorištavanje prirodnih resursa, neophodno je dosta brige i finansijskih ulaganja (razminiranje, zbrinjavanje otpada, uklanjanje divljih deponija, pošumljavanje, sprječavanje zagađenja vodotokova, uređenje i održavanje zelenih gradskih površina itd), podizanje ekološke svijesti građana i uspostavljanje sistema monitoringa životne sredine. Kada se ovom doda unapređenje poljoprivrede, proizvodnja zdrave hrane i razvoj turizma, jasno je da unapređenja u oblasti zaštite životne sredine predstavljaju veoma važan strateški izazov općini za naredni vremenski period. Racionalno korištenje okoliša, razvoj bez uništavanja i poticanje razvojnih djelatnosti koje neće nanositi štete u okolišu je strateško opredjeljenje općine Bosanska Krupa. U skladu s tim potrebno je utvrditi i način opterećenja i korištenja okoliša. Izrada Strategije korištenja prirodnih resursa i obnovljivih resursa je u skladu sa postojećim zakonskom regulativom koja je utemeljena na ključnim načelima održivog razvoja.</p>		
<p>Ciljevi projekta: Izrada Strategije će se odvijati prema utvrđenoj dinamici: ⇒ 2013 – 100 %</p>	<p>Ciljna grupa: - Lokalna zajednica</p>	
<p>Očekivani rezultati: - Razvijanje svijesti o potrebi racionalnog korištenja resursa - Efikasno očuvanje prostora i postizanje boljih uvjeta života - Usaglašavanje novih aktivnosti u prostoru sa ekološkim kriterijima uz saniranje postojećeg stanja - Sveobuhvatno i trajno uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje - Uvođenje stimulativnih/destimulativnih mjera korištenja prirodnih i obnovljivih izvora energije</p>	<p>Indikatori: Strategija usvojena na sjednici OV</p>	
<p>Glavne aktivnosti: - Provođenje tenderske procedure odabira konsultana - Izrada studije i usvajanje na sjednici OV</p>	<p>Period implementacije (mjesec/godina): 01.01.2013. – 31.12.2013.</p>	
<p>Glavni rizici: - Nedostatak finansijskih sredstava - Nepostojanje političke podrške za izradu dokumenta</p>	<p>Predviđeni troškovi: Direktni: 10.000 KM</p>	
<p>Status spremnosti projekta: a) Spreman za implementaciju b) Pozitivna studija predizvodljivosti c) Tehnička dokumentacija i analiza troškova d) Projektni prijedlog e) <u>Projektna ideja</u></p>	<p>Izvori financiranja/sufinanciranja: Općina Bosanska Krupa: 100%</p>	
<p>Partner(i): Kanton/Fed. ministarstvo prostornog uređenja i Fed. min.turizma i zaštite okoliša</p>	<p>Nosilac /implementacija/monitoring i evaluacija: Općina Bosanska Krupa</p>	

STANJE OKOLIŠA
U OPĆINI BOSANSKA KRUPA

Januar 2012

Uvod:

Obzirom da općina Bosanska Krupa ima usvojenu Strategiju razvoja općine za period 2011 - 2020 ovaj dokument je napravljen uvažavajući podatke prikupljene za integralnu Strategiju razvoja i u skladu sa DPSIR metodologijom. Prilikom izrade ovog dokumenta već postojeći podaci koji su prikupljeni za Strategiju razvoja grupisani su u DPSIR matrice podatka. Na ovaj način se došlo do podataka koji su bili potrebni za izradu ovog dokumenta u skladu sa kriterijima koji su postavljeni u okviru DPSIR metodologije. Ovo je omogućilo da ovaj dokument, koji je sastavni dio Lokalnog Ekološkog Akcionog Plana (LEAP), bude u skladu sa DPSIR metodologijom i harmonizovan sa Strateškim planom općine Bosanska Krupa.

PREGLED STANJA RESURSA POVRŠINSKIH I PODZEMNIH VODA I PRATEĆE PROBLEMATIKE U OPĆINI BOSANSKA KRUPA

Izazovi u općini Bosanska Krupa koji imaju negativan uticaj na zdravlje stanovnika kao i na socioekonomski razvoj uzrokovani stanjem resursa voda su sljedeći:

1. OTPADNA VODA IZ URBANOG PODRUČJA

Stanje:

Urbano područje općine Bosanska Krupa čine 9 mjesnih zajednica sa 2 naselja: Bosanska Krupa i Bosanska Otoka, 4096 individualnih domaćinstava, 42 stambene zgrade sa 652 stambene jedinice, 35 objekta javnih institucija (od kojih se 6 se nalazi u vlasništvu općine) i 13 poslovnih/industrijskih objekta koji proizvode 652.560 m³/god gradske otpadne vode. Na javni kanalizacioni sistem povezani su: 2955 individualnih domaćinstava, 652 stambene jedinice u stambenim zgradama, 35 objekta javnih institucija i 847 poslovnih objekata dok ostali koriste privatne septičke jame.

Otpadna voda koja sadrži kabaste materijale, biorazgradive organske supstance, amonijak, nutrijente, prehrambene aditive, različite hemikalije, šljunak, pijesak, ulja, masti zagađuje: rijeke Unu i Krušnicu, te potoke Voloder, Mandu, Bukovsku, Baštru i dr.

Problemi:

Odvodnja otpadnih voda je jedan od najvećih infrastrukturnih problema Općine Bosanska Krupa. Kanalizaciona mreža postoji samo u dijelovima grada i naselja Bosanska Otoka ali je zbog dotrajalosti u veoma lošem stanju što predstavlja potencijalnu opasnost kontaminiranja. Otpadne vode se direktno ispuštaju u recipijente bez prethodnog prečišćavanja

Procenat stanovništva koji je priključen na gradsku kanalizacionu mrežu iznosi oko 30%, septičke jame posjeduju oko 45% stanovništva a oko 25% je priključeno direktno u vodotok.

Većina septičkih jama nije urađena na tehnički zadovoljavajući način.

Skoro sve površinske vode koje se prikupljaju sa javnih površina su spojene na gradske fekalne kolektore, što čini mješoviti sistem odvodnje otpadnih voda.

Ne postoje podaci o štetnom utjecaju ispuštanja zagađenih voda kako na površinske tako i na podzemne vodne resurse.

Aktivna industrijska postrojenja, kao eventualni zagađivači, te industrijska postrojenja koja trenutno nisu u funkciji, a aktiviranjem će biti potencijalni zagađivači, djelimično su evidentirana. Postoji evidencija o ostalim zagađivačima – benzinskim pumpama, mehaničarskim i dr. radnjama. Vlasnici industrijskih i drugih postrojenja ne vrše mjerenje EBS-a te samim tim niti plaćanje posebnih vodnih naknada. U pojedinim industrijskim postrojenjima postoji primarno prečišćavanje otpadnih voda, ali tačnih podataka o tome nema.

Separatni kanalizacioni sistem sa uređajem za prečišćavanje otpadnih voda lociranim nizvodno od naselja Bosanska Otoka je predloženo tehničko rješenje koje će detaljno biti definirano kroz idejni i glavni projekat projekta odvodnje otpadnih voda čija je prva faza realizacija započela.

U drugoj fazi izvršilo bi se postepeno priključivanje gravitirajućih naselja na sistem primarnih kolektora. U područjima za koja, zbog njihovog geografskog položaja, nije ekonomski opravdano vršiti priključivanje na primarni sistem, dispozicija otpadnih voda bi se vršila izgradnjom decentraliziranih kanalizacionih sistema.

2. ODLAGANJE OTPADA I OTPADNA VODA SA DEPONIJAMA

Stanje:

Otpad iz 4096 domaćinstava iz urbanog područja, 35 javnih institucija, 847 poslovnih objekata i 1281 domaćinstava iz ruralnog područja odlaze se na deponiju Meždre – Vlaški do (površine 4.000 m² i kapaciteta 20.000 m³) koja se nalazi na lokaciji Meždre pri čemu je najbliže naseljeno mjesto Pištaline udaljeno 1 km.

Važno je naglasiti da deponija Vlaški do nije zvanična deponija unatoč tome što je kao takvu koristi Javno komunalno poduzeće „10.Juli“ Bosanska Krupa, otvorenog je tipa, ne zadovoljava uslove sanitarnih odlagališta i samo je djelimično uređena za tu namjenu.

Deponiju koriste općine Cazin, Bužim i Bosanska Krupa.

Pretpostavlja se da količina otpadne vode koja odlazi direktno u tlo na tim deponijama iznosi cca 36.150 m³/godišnje.

Problemi:

Sakupljanjem, odvozom i deponovanjem otpada na području općine se bavi se JKP 10 Juli“ DOO Bosanska Krupa. Komunalni otpad se sakuplja sa 55% područja općine. Način prikupljanja nije potpuno uređen, otpad se odlaze u posude, plastične vreće ili kartonsku ambalažu. Odvoz se vrši prema utvrđenim danima za pojedina područja. Mjesta prikupljanja otpada u predviđenom terminu izgledaju veoma neuredno jer veliki broj neodgovornih građana ostavlja otpad prethodne večeri tako da psi lutalice raznesu dio otpada.

Općina ne posjeduje postrojenje za preradu ali se JKP bavi djelimičnim selektiranjem otpada tj. sakuplja papir, staklo, ambalažu, stare auto gume, PVC foliju i obojene metale. Započeti su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta, ali zbog nedostataka finansijskih sredstava, niske otkupne cijene i neuređenog načina otkupa otpada ove aktivnosti nisu dale potpun rezultat.

Projekat izgradnje regionalne sanitarne deponije za područje Unsko-sanskog kantona je započet prije nekoliko godina ali je zbog nekvalitetno pripremljene studijske dokumentacije i postupka odabira lokacije u više navrata doveden u pitanje. Trenutno se radi dodatna studija izvodljivosti. U važećoj prostorno planskoj dokumentaciji nije određena lokacija za reciklažno dvorište i pretovarnu stanicu. Postojeće privremeno odlagalište otpada za općine Bosanska Krupa, Bužim i Cazin je moguća lokacija za izgradnju međuopćinske pretovarne stanice, ali je neophodno izvršiti analizu prostornih i ekonomskih parametara u odnosu na odabranu varijantu koncepta udruživanja u regionalnu deponiju i formiranje regionalnih centara za upravljanje otpadom.

3. OTPADNA VODA IZ RURALNIH PODRUČJA

Stanje:

U ruralnim područjima općine Bosanska Krupa, koja uključuju 35 naselja (Arapuša, Banjani, Baštra Benakovac, Donja Suvaja, Drenova Glavica, Glavica, Gorinja, Gornja Suvaja, Gornji Bušević, Gornji Petrovići, Hašani, Ivanjska, Jasenica, Gudavac, Jezerski, Ljusina, Mahmić selo, Mali Badić, Mali Radić, Ostružnica, Perna, Pištaline, Potkalinje, Pučenik, Srednji Bušević, Srednji Dubovik, Velika Jasenica, Veliki Badić, Veliki Dubovik, Veliki Radić, Vojevac, Voloder, Vranjska i Zalin) sa 4261 domaćinstava i 12 zgrada javnih institucija, ne postoji kanalizacioni sistem i otpadna voda odlazi u septičke jame, odljeve i kanale, nakon kojih odlazi u najbliže izvore vode. Pretpostavlja se da količina otpadne vode u ruralnim područjima iznosi 511.320 m³/god u obliku difuznog zagađenja koje sadrži kabasti materijal, biorazgradive organske supstance, amonijak, nutrijente, prehrambene aditive, različite kemikalije i teške metale i da stvara pritisak

na rijeke Unu i Krušnicu, potoke Suvajčinu, Turski potok, Mlaku Riku Bukovsku, Guskaricu, Mandu, Puhaču, Glodnu, Vojskovu, Ivanjski potok, Ljusinu, Baštru, jezero u Jezerkom i potok Kamarica, jezero Pecka, te pojedinačne izvore pitke vode koja se koristi u skoro svim domaćinstvima u ruralnom području.

Problemi:

Ruralna područja općine nemaju riješen kanalizacioni sistem. Otpadna voda se izlijeva u septičke jame ili direktno u okolno zemljište. Septičke jame su veoma nekvalitetno urađene, bez uspostavljenog sistema kontrole načina izgradnje sa aspekta higijensko-tehničkih uvjeta. Javno komunalno poduzeće ne vrši pražnjenje septičkih jama, niti postoji odlagalište na području općine Bosanska Krupa. Vlasnici objekata ispuštaju sadržaj iz septičkih jama uglavnom u najbliže vodotoke ili na gravitirajuće parcele. Nema tačnog podatka koliko objekata ima izgrađene septičke jame. Zbog brdsko-planinskog reljefa općine većina ruralnih naselja je razučena tako da je neekonomično i tehnički komlicirano povezivanje svih gravitirajućih objekata u jedan sistem. Općina je strateški opredijeljena da za ova naselja i grupe objekata disperzivne kanalizacione sisteme sa zajedničkim prečišćavanjem uz odgovarajuću tehnologiju najprihvatljiviju za okoliš.

4. ILEGALNE/DIVLJE DEPONIJE KRUTOG OTPADA

Stanje

Ilegalne deponije (5 ih je identificirano u općini Bosanska Krupa na sljedećim lokacijama: Perna, Hambar dolina - Perna, Krivodol – Ljusina (ranija sanitarna deponija koja je zatvorena ali se i dalje vrši nekontrolirano deponovanje otpada), Vranjska i Petrovići. Nema tačnih podataka o ukupnoj količini otpada, procijenjena vrijednost je oko 50.000 tona otpada). Odlaganje otpada direktno u vode stvara difuzno zagađenje u procijenjenom iznosu 965.000 m³/god slijedećih vodnih resursa: rijeke Unu i Krušnicu, potoke Suvajčinu, Turski potok, Mlaku Riku, Bukovsku, Guskaricu, Mandu, Puhaču, Glodnu, Vojskovu, Ivanjski potok, Ljusinu-Perlo, Baštru, jezero u Jezerkom i potok Kamrica, jezero Pecka, te pojedinačne izvore pitke vode koja se koristi u skoro svim domaćinstvima u ruralnom području, u formi kabastog otpada, biorazgradive organske supstance, amonijaka, nutrijenata, različitih kemikalija i teških metala.

Problemi:

Postoji više evidentiranih lokaliteta divljih odlagališta na području općine koja nisu sanirana i predstavljaju potencijalnu opasnost za kontaminiranje podzemnih voda (deponija Vranjska iznad vrela Krušnice i deponija Krivodol u Ljusini).

Ne postoje tačni kvantitativni niti kvalitativni podaci o divljim deponijama na području općine Bosanska Krupa, uglavnom se radi o procjenama. Često se vrši čišćenje manjih divljih deponija koje se nalaze na šumskom zemljištu ili uz vodotoke, međutim nikada nije donešen Program sanacije divljih deponija. Prioritet za sanaciju je zatvorena sanitarna deponija "Krivodol", koja se nalazi iznad MZ-e Ljusina. Kapacitet ove deponije je u potpunosti iskorišten, a ista se u toku eksploatacije nije na kvalitetan način održavala. Deponija je imala biljni uređaj za prečišćavanje otpadnih voda koji nije kvalitetno održavan i procjedne vode su se izljevale u okolno tlo i pretpostavka je da su ugrpžile postpječja izvorišta pitke vode. Iako je deponija zatvorena i dalje se vrši nelegalno deponovanje otpada.

Nakon rata je na području Vranjske formirana divlja deponija koja direktno ugrožava izvor rijeke Krušnice. Deponija je privremeno nepropisno „sanirana“ odn. samo je zastrta slojem zemlje. Neophodno je uraditi projekat sanacije odnosno konzervacije prema važećim standardima.

5. INDUSTRIJSKA OTPADNA VODA

Stanje

Prema dostupnim podacima, procjenjuje se da količina industrijske otpadne vode u općini Bosanska Krupa iznosi 3.720 m³/godišnje i nema relevantnih podataka da li sadrži kabasti materijal, biorazgradive organske supstance, amonijak, teške metale, opasne supstance i različite kemikalije.

Problemi:

Industrijsko poslovanje u Bosanskoj Krupi je posljednjih godina ograničeno jer je najveći broj industrijskih objekata u ratu uništen. Prema dostupnim podacima iz JKP vidljivo je da nema aktivnih industrijskih postrojenja koji u svom proizvodnom procesu koriste velike količine vode, odnosno većina tvrtki i institucija proizvodi otpadnu vodu sa karakteristikama kućanstava.

Najveća industrijska postrojenja u Bosanskoj Krupi koja koriste opasne materije: „ZAH“ doo (galvaniziranje) i „LASER“ doo (raspršivanje boje po dijelovima vlaknasto pločastog namještaja) i „KRUPA KABINE“ doo (izrada kabina za radne mašine), opremljene su vlastitim sistemom prečišćavanja i njihova otpadna voda se ponovno koristi, odn. otpadna voda iz postrojenja se ne ispušta direktno u gradsku kanalizaciju.

Realizacijom projekta otpadnih voda u gradu Bosanska Krupa i naselju Otoka će biti uspostavljen standard priključenja industrijskih objekata na sistem odvodnje te će se na taj način smanjiti odn. kontrolisati kvalitet industrijske optadne vode.

6. OTPADNE VODE/ZAGAĐENJA VODA U POLJOPRIVREDI

Stanje

Poljoprivredna otpadna voda (cca 28.196 m³/godišnje) sadrži kabasti materijal, biorazgradive organske supstance, amonijak, i nutrijente koji stvaraju pritisak na (rijeke Unu i Krušnicu, jezero u Jezerском i potok Kamarica, potok Voloder, Mlaka Rika, Baštra, Bukovska, Manda, Ljusina-Perlo, Ivanjska, Glodna).

Količina pesticida i herbicida koja se koristi u poljoprivrednoj proizvodnji iznosi cca 2,5 t/godišnje i utiče na (rijeku Unu i Krušnicu, jezero u Jezerском i potok Kamarica, potoke Baštra, Ivanjska, Bukovska, Manda, Ljusina-Perlo, Baštra, Glodna) putem opasnih supstanci i amonijaka.

Upotreba prirodnog gnojiva u poljoprivrednoj proizvodnji iznosi 30.010 t/godišnje i putem nutrijenata stvara pritisak na rijeke Unu i Krušnicu, potoke Suvajčinu, Turski potok, Mlaku Riku, Bukovsku, Guskaricu, Mandu, Puhaču, Glodnu, Vojskovu, Ivanjski potok, Ljusinu, Baštru, jezero u Jezerkom i potok Kamaricu, jezero Pecka, te pojedinačne izvore pitke vode koja se koristi u skoro svim domaćinstvima u ruralnom području.

U općini Bosanska Krupa, godišnja upotreba umjetnog gnojiva iznosi cca 2,5 t i nutrijenti iz tog gnojiva utiču na potoke Suvajčinu, Turski potok, Mlaku Riku Bukovsku, Guskaricu, Mandu, Puhaču, Glodnu, Vojskovu, Ivanjski potok, Ljusinu, Baštru, jezero u Jezerkom i potok Kamaricu i jezero Pecka.

Problemi:

Za općinu Bosanska Krupa je važan strateški izazov kako kontrolisano koristiti prirodne resurse u funkciji održivog razvoja, kako iskoristiti zdravu sredinu, prirodna bogatstva i vrijedno stanovništvo i efektuirati ove prednosti u turizmu, proizvodnji zdrave hrane i prerađivačkim industrijama. Takva opredjelejnja znače dugoročno održivu poljoprivrednu proizvodnju usklađenu sa racionalnim korišćenjem raspoloživih resursa,

brži ruralni razvoj, stvaranje nove vrijednosti uz relativno male inpute, otvaranje novih radnih mjesta i smanjenje siromaštva u ruralnim sredinama.

Sa ciljem zaštite i poboljšanja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta Služba za poljoprivredu općine Bosanska Krupa je u više navrata za poljoprivredne proizvođače organizirala edukativne radionice o načinu i količini upotrebe prirodnih đubriva, umjetnih đubriva i pesticida.

Osnovni problem predstavlja loš inspekcijski nadzor jer su na tržištu dostupne prekomjerne količine sredstava, često upitnog kvaliteta, što omogućuje needuciranim poljoprivrednicima nesmetanu dostupnost i nekontroliranu upotrebu.

7. EKSPLOATACIJA VODE ZA POTREBE STANOVNIŠTVA, INDUSTRIJE I POLJOPRIVREDE

Stanje

Voda za potrebe preko 60 % stanovništva dolazi iz eksploatacije rijeke Une, izvorišta Luke i Ada. Prosječna izdašnost ovih izvorišta je 102 l/sec.

Izvorište Luke sačinjava dva eksploataciona bunara locirana na lijevoj obali rijeke Une u gradskom naselju Luke. Iz ovih bunara voda se prepumpava u rezervoar Tećija kapaciteta 350 m³ i vodovodnim cijevima, gravitacionim sistemom, voda se distribuira u gradsku mrežu za stanovništvo i privredne subjekte za dio grada na lijevoj obali Une.

Prosječan zahvat vode je 24 l/sec što je dovoljno za cca 6.500 stanovnika tako da nema redukcije u snabdijevanju vodom. Najveći problem ovog vrlo kvalitetnog izvorišta je veliki broj potencijalnih zagađivača koji su u prvoj zoni zaštite izvorišta.

Izvorište Ada sačinjavaju četiri eksploataciona bunara. Dva bunara su rađena u poslijeratnom periodu, a dva su od prije rata. Iz ovih bunara voda se prepumpava u gradski rezervoar Hum kapaciteta od 2000 m³, a zatim se voda gravitacionim sistemom distribuira u gradsku vodovodnu mrežu za dio grada na desnoj obali rijeke Une. Iz ovih bunara u prosjeku se zahvati oko 78 lit/sec, vode za oko 13.500 stanovništva i ostale privredne i javne subjekte.

Iz izvorišta Ada vrši se i vodosnabdijevanje vodovodnog sistema naselja Bos. Otoka sa okolnim naseljima, te ruralna naselja Veliki i Mali Badić i Ostružnicu.

Trenutno se u općini realiziraju projekti vodosnabdijevanja mjesnih zajednica Mahmić selo, Pištaline i Jezerski i podgrmečkih sela (izgradnja vodoopskrbnih objekata i primarne mreže).

Po završetku ovih projekata oko 90% općine Bosanska Krupa će se snabdijevati vodom sa gradskog vodovodnog sistema.

Proizvedena količina vode za potrebe snabdijevanja stanovništva iznosi 1.543.550,67 m³ godišnje sa eksploatacionih bunara Luke i Ade iz vodotoka rijeke Une.

Eksploatacija vode za industrijske procese/proizvodnju na godišnjoj bazi iznosi 79.383 m³ i koristi se voda iz gradskog vodovonog sistema

Voda za poljoprivrednu proizvodnju dolazi iz eksploatacije rijeka Une i Krušnice, potoka Suvajčina, Turski potok, Mlaka Rika, Bukovska, Guskarica, Manda, Puhač, Glodna, Vojskova, Ivanjski potok, Ljusina, Baštra, jezero u Jezerskom i potok Kamarica jezero Pecka, te pojedinačne izvore pitke vode . Pretpostavlja se da količina eksploatirane vode iznosi 28.196 m³/godišnje.

Problemi:

Bunari iz kojih se vrši napajanje gradskog vodovodnog sistema su locirani na samoj desnoj obali rijeke Une na ostrvu, gdje nema stalno naseljenog stanovništva, ali u neposrednoj blizini su sportski objekti i poljoprivredno zemljište što takođe može uticati na zagađenost izvorišta. Donešena je Odluka o zaštiti izvorišta Ade ali nikada nije u potpunosti provedena.

Distributivna vodovodna mreža je dosta obnovljena i ukupna dužina je cca 70 km izvedene primarne mreže od različitih materijala.

Prema dostupnim podacima na području općine postoji i 35 većih i manjih lokalnih vodovoda (jedan snabdijeva više od 10 domaćinstava) koji su u eksploataciji. Iz ovih kaptaža vodom za piće se snabdijeva cca 13000 stanovnika što je oko 40% od ukupnog broja stanovnika općine.

Lokalni vodovodi su u vlasništvu mjesnih zajednica ili grupa mještana (u većini slučajeva vlasništvo nije definirano), ne vrše se redovne kontrole kvaliteta vode (izuzetci su rijetki), zone sanitarne zaštite nisu određene, opće stanje vodovodnih objekata (kaptaža, pumpna stanica, rezervoar, itd.) u većini slučajeva ne odgovaraju higijenskim i tehničkim standardima a sama izvorišta nisu fizički zaštićena.

Sve lokalne vodovode karakteriše zajedničko stanje :

- ne postoje definirane zone sanitarne zaštite,
- stanje vodovodnih objekata (kaptaže, rezervoari, pumpne stanice...) ne zadovoljava kriterijume higijenskih i tehničkih uvjeta i nemaju projektnu dokumentaciju,
- područja vodozahvata nisu fizički osigurana (neograđena područja),
- nije definirano vlasništvo i kvalitetno upravljanje nad vodovodima,
- ne vrši se dezinfekcija vode ili se vrši nestručno bez klorinatorskih sistema,
- ne vrše se kontrole kvaliteta vode.

Rezervna vodocrpilišta na prostoru općine treba da budu izvori Crnog jezera na rijeci Uni i vrelo rijeke Krušnice koja treba zaštititi. Ova vrela su osnov da se u planskom periodu može obezbijediti dovoljno pitke vode. U tu svrhu treba izraditi i adekvatne projekte za realizaciju potpunog snabdijevanja općinskog prostora vodom za piće.

Rezime problematike zagađenja atmosfere na području općine Bosanska Krupa:

Zagađenje atmosfere emisijama štetnih i opasnih materija na području općine Bosanska Krupa

predstavlja rastući problem, koji može vrlo negativno uticati na zdravlje stanovnika i uopšte na društveno-ekonomski razvoj. Glavni uzročnici, tj. glavne pokretačke snage koje dovode do emisija velikih količina raznih štetnih i opasnih supstanci u atmosferu su:

Sva naselja u općini Bosanska Krupa, gdje do emisija štetnih i opasnih supstanci dolazi u slijedećim segmentima funkcionisanja naselja:

- **Grijanje stambenog prostora** (i individualno i kolektivno stanovanje) i prostora u objektima javne namjene (*detaljniji podaci o postojećim sistemima grijanja stambenih, javnih i poslovnih objekata za sva naselja u općini Bosanska Krupa, kao i situacija u oblasti zbrinjavanja otpada, prikazani su u dokumentu Inventura pokretačkih snaga uticaja na okoliš*).
- **Potrošnja električne energije** u domaćinstvima i javnim objektima (za sve ostale svrhe osim eventualnog grijanja), i u svrhu obezbjeđenja javne rasvjete u naseljima;
- **Postojeće zvanične i divlje deponije.**

U svrhu ilustracije ovog problema, uradili smo proračun količina najvažnijih štetnih supstanci koji se na godišnjem nivou emituju u atmosferu (*vidi detalje u priloženoj DPSIR Matrici 07*), koji pokazuje da svake godine stambeni i javni sektor svake godine samo za gore navedene svrhe potroši 261.724.591 KWh energije, pri čemu se u atmosferu emituje: **247 tona sumpor dioksida, 130 tona azotnih oksida, 570 tona**

nemetanskih isparljivih organskih spojeva, 3433 tone ugljen monoksida i 1329 tona sitnih čvrstih čestica (prvenstveno čađi). Osim toga, ove funkcije naselja imaju i najveću ulogu u emisiji stakleničkih gasova koji dovode do pojave efekta staklenika i klimatskih promjena. Do sada se zagađenju atmosfere iz sektora zgradarstva nije davala odgovarajuća pažnja, jer je smatrano da su najveći uzročnici zagađenja saobraćaj i industrija.

Zagađenje atmosfere emisijama štetnih i opasnih materija iz sektora industrije

Ovaj sektor takođe doprinosi emisiji u atmosferu štetnih i opasnih materija, kao i stakleničkih gasova. *Detaljniji prikaz privrednih subjekata u oblasti industrije na području općine Bosanska Krupa je dat u dokumentu Inventura pokretačkih snaga na okoliš.*

Zagađenje atmosfere emisija iz saobraćaja: Kao ilustracija, vrijednosti emisija štetnih i opasnih materija u atmosferu, čiji je uzročnik saobraćaj na području općine Bosanska Krupa, prikazane su u priloženoj DPSIR Matrici 07 – Saobraćaj). U toku jedne godine, samo u saobraćaju se emituje **290 tona azotnih oksida, 2,9 tona amonijaka, 146 tone nemetanskih isparljivih organskih spojeva, 1105 tona ugljen monoksida, 23,3 tona sitnih čvrstih čestica, 34689 tona ugljen dioksida i 5,01 tone metana.**

Zagađenje atmosfere emisijama iz oblasti poljoprivredne proizvodnje: u izvjesnoj mjeri, zagađenju atmosfere doprinosi i oblast poljoprivredne proizvodnje, do koje dolazi i u oblasti mljekarstva, stočarstva i peradarstva (naročito u procesu nastajanja i skladištenja stajnjaka), i u ratarstvu, povrtlarstvu i voćarstvu (naročito u procesu korištenja stajnjaka i vještačkih đubriva, i primjene pesticida).

Ovakvo zagađenje atmosfere u značajnoj mjeri doprinosi i zagađenju zemljišta, jer navedene štetne i opasne materije direktno ili putem kiselih kiša dospijevaju u tlo.

Rezime problematike degradacije zemljišta i prostora na području općine Bosanska Krupa:

Kao i kod zagađenja svih drugih prirodnih resursa, do degradacije zemljišta dolazi zbog pokretačkih snaga iz svih društveno-ekonomskih segmenata sa područja općine - naselja, industrija, poljoprivreda, i saobraćaj. Takođe, kad je u pitanju degradacija zemljišta, posmatrali smo (a) zagađenje zemljišta emisijama raznih štetnih i opasnih supstanci; i (b) prekomjernu i nepravilnu eksploataciju zemljišta, tla i prostora.

Degradacija zemljišta, tla i prostora negativnim uticajima prouzrokovanih funkcionisanjem naselja:

Neadekvatan tretman urbanih i ruralnih otpadnih voda – loše stanje sistema javne kanalizacije stambenih, javnih, poslovnih objekata; i neodgovarajuća tehnološka rješenja individualne kanalizacije /septičkih jama koje prouzrokuje ispuštanje otpadnih voda direktno u tlo /zemljište

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Kontaminacija tla štetnim materijama sadržanim u otpadnim kanalizacionim vodama

Neadekvatna tehnologija postojeće gradske deponije i postojanje divljih deponija

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Kontaminacija tla štetnim materijama sadržanim u otpadu, koja zbog loše tehnologije deponija dospijeva direktno u tlo, i dalje prouzrokuje zagađenje podzemnih voda

Prekomjerna i nekontrolirana sječa šuma u cilju snabdijevanja stanovništva, javnih institucija i poslovnog sektora ogrjevnim drvetom

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:**

- Time se smanjuje količina drvene mase koja bi svojim prirodnim raspadanjem trebala stvarati nove količine plodnog zemljišta
- Time se prouzrokuje erozija, jer velike količine kiše i poplavna voda odnose plodno tlo sa posječenih površina, pa se time nepovratno gubi plodno zemljište
- Sječa šuma onemogućava njihovu funkciju apsorpcije stakleničkih gasova, što velikim dijelom doprinosi stakleničkom efektu i time vodi do klimatskih promjena
- Eksploatacija prostora, problemi bespravne i neplanske gradnje, i divlje deponije komunalnog otpada.

Degradacija zemljišta, tla i prostora negativnim uticajima prouzrokovanih funkcionisanjem industrije:

Direktna kontaminacija tla ispuštanjem štetnih materija u toku proizvodnih procesa u industrijskim postrojenjima

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Kontaminacija tla štetnim materijama sadržanim u tim industrijskim postrojenjima

Neadekvatno odlaganje industrijskog otpada

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Kontaminacija tla štetnim materijama sadržanim u otpadu, koja zbog loše tehnologije deponije dospijeva direktno u tlo, i dalje prouzrokuje zagađenje podzemnih voda

Degradacija zemljišta, tla i prostora negativnim uticajima prouzrokovanih aktivnostima u oblasti poljoprivredne proizvodnje:

Korištenje pesticida koji sadrže široki spektar štetnih materija

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Kontaminacija tla štetnim materijama sadržanim u pesticidima, i koji putem, lanca ishrane direktno dospijevaju u ljudski organizam

Nepravilno korištenje vještačkih đubriva

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Zakiseljavanje i smanjenje kvaliteta poljoprivrednog zemljišta

Prekomjerna sječa šuma u cilju pretvaranja šumskog zemljišta u poljoprivredno.

→ **Prouzrokovano stanje /PROBLEM:** Time se smanjuje količina drvene mase koja bi svojim prirodnim raspadanjem trebala stvarati nove količine plodnog zemljišta; Time se prouzrokuje erozija, jer velike količine kiše i poplavna voda odnose plodno tlo sa posječenih površina, pa se time nepovratno gubi plodno zemljište; Nestanak šuma onemogućava njihovu funkciju apsorpcije stakleničkih gasova, što velikim dijelom doprinosi stakleničkom efektu i time vodi do klimatskih promjena

Degradacija zemljišta, tla i prostora negativnim uticajima prouzrokovanih saobraćajem:

Direktno zagađenje tla tečnim gorivima koja se prosipaju u saobraćaju iz motornih vozila i cisterni za prevoz goriva i koji u tlo dolaze putem padavina (kiša, snijeg) i poplavnim vodama.

IDENTIFIKOVANI PROBLEMI U TOKU IZRADE INTEGRALNE STRATEGIJE RAZVOJA

1. Voda

Lokalni vodovodi su u vlasništvu mjesnih zajednica ili grupa mještana (u većini slučajeva vlasništvo nije definirano), ne vrše se redovne kontrole kvaliteta vode (izuzeci su rijetki), zone sanitarne zaštite nisu određene, opće stanje vodovodnih objekata (kaptaža, pumpnih stanica, rezervoara, itd.) u većini slučajeva ne odgovaraju higijenskim i tehničkim standardima, a sama izvorišta nisu fizički zaštićena.

Procjenjuje se da postoje veliki gubici u gradskoj vodovodnoj mreži (oko 60%), prvenstveno zbog dijela lošeg vodovodnog sistema, koji je u funkciji kao i zbog povećanja pritiska u mreži, koje je došlo puštanjem u rad bazena Hum kapaciteta 2.000 m³.

Otpadne vode iz domaćinstva uvezane su u kanalizacioni sistem samo u užoj gradskoj zoni, a ukupna dužina kanalizacione mreže iznosi 70 km. Ovaj sistem nema izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Ostalo područje općine problem otpadnih voda rješava septičkim jamama, koje po pravilu nisu propisno izgrađene. Nakon rata veliki dio kanalizacione mreže je začepljen, a komunalno preduzeće ne posjeduje adekvatnu mehanizaciju za čišćenje kanalizacije. Za Bosansku Otoku se čak može reći da nema kanalizacioni sistem primjeren urbanom naselju.

Problem odvodnje otpadnih voda se izvjesno može smatrati najvećim infrastrukturnim problemom na području općine Bosanska Krupa. Budući da su mnogi kanalizacioni vodovi nekvalitetno izgrađeni i postoji istjecanje fekalnih voda iz njih, evidentna je potencijalna opasnost kontaminiranja podzemne pitke vode. Također, na području općine ne postoje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, već se one direktno ispuštaju u ricipijent.

Skoro sve površinske vode koje se prikupljaju sa javnih površina su spojene na gradske fekalne kolektore, što čini mješoviti sistem odvodnje otpadnih voda. Najveći nedostatak postojećeg sistema je što se u toku zimske službe abrazivni materijal nakuplja u uličnim slivnicima i kanalizacionom sistemu. Također, dodatni problem u odvodnji otpadnih i površinskih voda predstavlja neplanska i nekontrolirana gradnja.

U zaštiti kvaliteta površinskih voda ne provode se gotovo nikakve mjere, te su u tom smislu sve površinske, a djelimično i podzemne vode izložene uticaju svih zagađivača koji utiču na promjenu kvaliteta vode.

Postoji više evidentiranih lokaliteta divljih odlagališta na području općine koja nisu sanirana i predstavljaju potencijalnu opasnost za kontaminiranje podzemnih voda (vrela Krušnice). S obzirom da još uvijek postoji znatan broj neodgovornih i nesavjesnih građana prisutna je opasnost nastajanja većeg broja novih manjih divljih odlagališta.

Općina se suočava i sa problemom bespravne gradnje u zaštitnom pojasu vodotoka, neuspostavljenih zona sanitarne zaštite izvorišta vodosnadbijevanja i lošim kvalitetom vode u lokalnim vodovodima.

2. Zemlja

Neregulirani vodotoci i bujice i kontaminirano zemljište minama predstavljaju veliki problem u razvoju poljoprivrede u općini. Ukupna rizična površina pod minama iznosi 2.376 ha što predstavlja 0,041% površine općine. Najveća koncentracija minskih polja je uz vodotoke rijeke Une od Grmuše do Bosanske Otoke i uz desnu stranu Magistralnog puta MP-14 Bosanska Otoka - Bihać do lokacije Redžina jama i Vučijak.

Fizički gubitak poljoprivrednog zemljišta predstavlja stalni gubitak zemljišta, a izazivaju ga erozije, izgradnja saobraćajnica, naselja i industrijskih objekata. Primjetno je da su ti gubici iz godine u godinu sve veći.

3. Vazduh

Egzaktnih pokazatelja o zagađenju zraka na području općine nema. Zagađenje zraka je uglavnom uzrokovano sagorijevanjem goriva u ložištima objekata, kao i emisijom štetnih gasova iz motornih vozila. Ovo je naročito izraženo u zimskom periodu zbog nepovoljnih meteoroloških uvjeta. Kako na području općine nema stanica za mjerenje kvaliteta zraka, može se samo pretpostavljati da je kvalitet zraka zadovoljavajući.

Na području općine nema privrednih subjekata sa postrojenjima koji ozbiljno zagađuju okoliš. Zagrijavanje individualnih i kolektivnih stambenih objekata je 80% na eko gorivo (drvo). Općina Bosanska Krupa nema izgrađenih centralnih toplana.

FORMA ANKETE KORIŠTENE ZA ISPITIVANJE JAVNOSTI

	Pol ispitanika	Broj odgovora
	Muški	
	Ženski	

	Starosna dob	Broj odgovora
	0-18	
	18-35	
	35-65	
	65 i više	

	Područje	Broj odgovora
	Urbano	
	Ruralno	

Analiza upitnika o percepciji javnosti		
1.	Da li ste zadovoljni stanjem životne sredine/okoliša u vašoj općini	Broj odgovora
	Jesam	
	Više jesam nego što nisam	
	Više nisam nego što jesam	
	Nisam	
	Nisam dovoljno upoznat	

2.	Da li ste zadovoljni stanjem životne sredine/okoliša u Vaši mjesnoj zajednici (Navedi kojoj)	Broj odgovora
	Jesam	
	Više jesam nego što nisam	
	Više nisam nego što jesam	
	Nisam	

Nisam dovoljno upoznat	

3. Šta u Vašoj mjesnoj zajednici najdirektnije ugrožava zdravlje stanovnika ?	
Zagađen zrak	
Zagađene površinske vode	
Zagađeno zemljište	
Otpad	
Buka	
Ostalo: psi lutalice	
Ostalo: Ostalo 2	
Ostalo: Ostalo 3	
Ostalo: Ostalo 4	
Ostalo: Ostalo 5	

4	Ko po Vašem mišljenju najviše zagađuje životnu sredinu/okoliš?	Broj odgovora	Broj	odgovora	odgovora	Broj odgovora
			odgovora	buka	Otpadne	Otpad
	Industrijski pogoni (<u>otpadne vode</u>)		Emisije u			
	(navedite koji) i podvucite čime (emisije u zrak-buka-otpadne vode, otpad)					
	(navedite koji) i podvucite čime (emisije u zrak-buka-otpadne vode, otpad)					
	(navedite koji) i podvucite čime (emisije u zrak-buka-otpadne vode, otpad)					
	Lokalne kotlovnice					
	Poljoprivreda					
	Saobraćaj (podvucite šta vam najviše smeta: <u>buka</u> , emisije u zrak, otpadna voda sa cesta)					
	Neadekvatno odloženo smeće					
	Neadekvatno odvođenje otpadnih voda					

	Nestašica vode za piće					
	Neredovan odvoz smeća					
	Minska polja					
	Nešto drugo (nije navedeno)					

	Nešto drugo 2					
	Nešto drugo 3					
	Nešto drugo 4					
	Nešto drugo 5					
	Ne izjašnjavaju se					

6.	<i>Da li ste spremni dati lični doprinos poboljšanju životne sredine/okoliša?</i>	
	Spreman sam bezuslovno	
	Spreman sam ako to ne iziskuje novčana ulaganja	
	Spreman sam ako to ne iziskuje promjenu navika	
	Spreman sam ako to i drugi učine	
	Spreman sam ako bude kažnjivo	
	Nisam spreman	

8.	<i>Koje bi mjere prioritetno trebalo preduzeti da bi se poboljšalo stanje životne</i>	
	Uvesti stroge kazne za prekršioce	
	Izvršiti ograđivanje vodozahvatnih područja	
	Ubrzati aktivnosti na toplifikaciji grada	
	Iz opštinskog budžeta prioritetno finansirati ekološke projekte	
	Pokrenuti programe edukacije u školama	
	Poboljšati rad komunalnih inspekcija	
	Ostalo 1(educirati građane)	
	Ostalo 2	
	Ostalo 3	
	Ostalo 4	

Ostalo 5	
----------	--

7.	<i>Ocijenite ocjenom od 1 do 5 sljedeće predušlove za</i>					
	Predušlovi	1(Najlošija)	2	3	4	5 (Najbolja)
	Vodosnabdijevanje					
	Odvodnja otpadnih voda					
	Prečišćavanje otpadnih voda					
	Zaštita od poplava					
	Prikupljanje i tretman otpada					
	Parkovske i rekreacijske površine					
	Čistoća zraka					
	Sistem gradskog centralnog grijanja					
	Čistoća površinskih vodotokova					
	Raznovrsnost biljnog i životinjskog svijeta					
	Čistoća puteva i javnih površina					
	Organizacija javnog prijevoza					

5.	<i>Koji su najveće ekološke prijetnje razvoju vaše opštine</i>	Ocjena 1	Ocjena 2	Ocjena 3	Ocjena 4	Ocjena 5
	~~(uz odgovor ocijenite od 1. najveće prijetnje do 5. najmanje prijetnje)~~					
	Zagađen zrak					
	Zagađene površinske vode					
	Zagađeno zemljište					
	Buka					
	Nešto drugo (mine)					
	Nešto drugo 2					
	Nešto drugo 3					
	Nešto drugo 4					

Obrazloženje

Pravni osnov za pristupanje procesu zaštite i očuvanja okoliša, javnog zdravlja i poboljšanja uslova života stanovnika lokalne zajednice sadržan je u Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije BiH i Statutu Općine Bosanska Krupa.

Proces izrade LEAP-a u općini Bosanska Krupa je započeo u 2010. godini donošenjem Odluke o izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana od strane Općinskog vijeća br: /V-02-6461-1-10-1/10 od 29.11.2010.godine („Sl. glasnik općine Bosanska Krupa“, br. 10/10). Općinski načelnik je rješenjem broj: 01/N-49-2753-1/11 od 30.05.2011.godine imenovao radnu grupu za izradu ovog planskog dokumenta koju su činili: Esma Hergić - koordinator, Asima Mušić - član, Nezira Sadiković - član, Samir Alagić - član i Amir Ezić - član.

Kako bi se definirali ciljevi i aktivnosti, koje su se trebale provesti u okviru plana, Radna grupa je izvršila analizu stanja okoliša DPSIR metodom, odnosno analizom stanja okoliša u fizičkom, institucionalnom, pravnom i ekonomskom smislu. Na osnovu analize stanja se definirala vizija općine Bosanska Krupa 2017.godine, sa jasno određenim specifičnim i operativnim ciljevima, kao i akcioni plan provedbe projekata.

Realizacija dokumenta će se provesti u više faza, prema metodologiji PDCA „ planiraj – provedi – provjeri – poboljšaj“ , što znači da će se periodično provjeravati realizacija planiranih aktivnosti i u slučaju odstupanja ostvarenih rezultata i postavljenih ciljeva potrebno je provesti postupak poboljšanja procesa.

Nacrt dokumenta je usvojen na XLVII sjednici Općinskog vijeća Bosanska Krupa i na osnovu Zaključka br: 01/V-02-524-12-1/12 od 16.02.2012.godine upućen na javnu raspravu. Javna rasprava je održana dana 19.03.2012.godine. Na javnoj raspravi bila jedna usmena primjedba gosp. Tatarevića , direktora JKP „10.juli“ doo Bosanska Krupa, koja se odnosila na podatke o izdašnosti vodocrpilišta Ada. Također je putem elektronske pošte pristigla primjedba gosp. Ismeta Pašalića, predsjednika Privredne komore USK, koja se odnosila na klimu u Bosanskoj Krupi. Obje primjedbe su usvojene i podaci su korigovani. Ostalih primjedbi, sugestija i prijedloga na tekst dokumenta nije bilo.